

V I E N Y B Ė

74 M. 50 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 23 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15C

LIETUVA KALĖDŲ IŠKILMĖSE

Washington, D. C. — Karo apygardos viršininkas kartu su Christmas Pageant of Peace pirminku suruošė Kalėdų istoriją paveiksluose ir Kalėdų muzikos koncertą gruodžio 18 d. Koncerto programoje JAV orkestras grojo ir karluomenės choras giedojo lietuviškai šias mūsų kalėdines giesmes: "Sveikas Jėzau gimusis" ir "Linksmą giesmę."

Iškilmės įvyko Constitution Hall.

Gruodžio 23 d. 5 val. popiet Prezidentas uždegs šviesas ant JAV ir Tautinių Kalėdų Eglučių parke prie Baltųjų Rūmų. Toje pačioje vietoje bus ir Lietuvos Pasiluntinybės Eglutė, papuošta lietuviškų motyvų šiaudinukais. Eglutei, papuošalus pagamins Chicago Kazimierietės Sesele M. Gratijos vadovybėje. Iškilnių metu lietuviškai A. Vitėnaitė, pasipuošusi tautiškais drabužiais, įteiks Vaikeliui Jėzui simbolišką dovanėlę — Sibiro lietuvių maldaknygę.

Gruodžio 26 d. 8 val. 30 m. vakare Lisner Auditorijoje, įvyks The Christmas Pageant of Peace Festivalis, su įvairių tautų muzika ir tautiškais šokiais.

Baltimorės Lietuvių tautinių šokių trupė, vadovaujama Brazausko pašoks Rugučius, Blezdینگėlę ir Malūną.

Gruodžio 18 d. JAV Organizacijos Generalinis Sekretorius, Ambasadorius ir ponis Mora suruošė priėmimą, į kurį buvo pakviesti dalyvauti Lietuvos Atstovas ir ponis Kajecklenė.

Pasaulyje...

— Prezidentas de Gaulle vėl pakvietė Alžerijos sukilėlių vadus tartis dėl taikos ir nepriklausomybės, kartu ragindamas prancūzų visuomenę tai remti.

— Vakarų Vokietijos policija suėmė Richard Baer, buvusį Auschwitz kacetų komendantą, iki šiol gyvenusį Danijos pasienyje svetima pavarde.

— Nepavykusiame sukilime prieš imperatorių Haile Selassie sostinėje Addis Ababa žuvo 14 ministrų, Etiopijos imperatorius pareiškė, kad sukilimo vadai bus teisiami.

PEREITOS SAVAITĖS VIENYBĖ NEIŠĖJO

Priežastis — sniegas, kuris keletui dienų buvo suparalyžiavęs New Yorką ir apylinkes. Kadangi laikraštis spausdinamas užmiestyje, kur sniego iškrito daugiau kaip 20 colių, tai susisiekimas su spaustuve buvo neįmanomas. Bet dėl to skaitytojai nebus nukriausti, nes šis kalėdinis Vienybės numeris išleina 20 puslapių. Be to, praėjus Vienybės numeris buvo 16 puslapių.

Džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 1961 Metų Vienybė linki visiems savo skaitytojams, bendradarbiams, rėmėjams ir platintojams.

Lektuvnešio gaisre žuvo vienas lietuvis

Praeitą pirmadienį didžiausiame Amerikoš lektuvnešyje Constellation kilo gaisras, kurio metu žuvo daugiau kaip pusė šimto žmonių, jų tarpe vienas lietuvis Bronius Kamaitis, gyvenęs 1081 E. 17th St., Brooklyne. Velionis buvo apie 60 metų.

Lektuvnešis, stovėjęs Brooklyno prieplaukoje, buvo baigiamas rengti. Amerikos laivynui jis ka-

tavo 275 milijonus dolerių. Apskaičiuojama, kad gaisras bus padaręs 75 milijonus dolerių nuostolio. Sakoma, kad lektuvnešiu pataisyti reikės apie metų laiko.

Tragedija lektuvnešyje įvyko maždaug dvi mylios nuo tos vietos Brooklyne, kur praeitą savaitę, penktadienį, nukrito du keleiviniai lėktuvai, savo katastrofoje pražudę 84 žmones. Be to, tą pačią dieną

Staten Island nukrito kitas lėktuvas. Šioje nelaimėje žuvo 44 asmenys.

— Benjamin A. Smith, naujai išrinkto ir elektorių kolegijos patvirtinto prezidento buvęs mokslo draugas, Mass. gubernatoriaus paskirtas baigti Kennedy tarnybos terminą senate.

DABAR

Juozas Tysilava

Kada senajame pasaulyje buvo pradėta švęsti Kalėdos, arba Jėzaus Kristaus gimimo šventė, nežinia.

Tuo tarpu naujojo pasaulio Kalėdų švenčių pradžia išakmiai galima pasakyti. Tai 1492 m. gruodžio 25 d., kada Kristupo Kolumbo laivai, Santa Maria ir kiti du, pasiekė dabartinę Haiti salą.

Kalėdų eglutė, kaip ir pati senelio tradicija, Ameriką pasiekė kartu su ateiviais iš Olandijos ir Vokietijos.

Kalėdų eglutė, kurios nuotrauka puošia šį Vienybės numerį, kasmet stovi New Yorko dangoraižių fone — Rockefellerio Centre.

Bet tai yra jauniausia "žiemos švenčių" tradicija Amerikoje. Pirmosios Kalėdų eglutės Amerikos miestų aikštėse pasirodė tik šio šimtmečio pradžioje.

Na, o kada Kalėdos, su savo tradicijomis ir bažnytinėmis apeigomis, pasiekė mūsų Lietuvą?

Kalėdos arba Calendae, — lotyniškai "pirmoji naujo mėnesio diena" — pas mus atėjo su senąja gudų kalba. Kalėdos, Velykos, ir kiti bažnytiniai terminai, kaip ir pati bažnyčia, yra gudų kalbos žodžiai, kurie Lietuvą pasiekė anksčiau, negu Jogaila Krokuvą, negu Vytautas apsisprendė krikštytis.

Kitais žodžiais, graikiškajai krikščionybei senovės Lietuvos valdovai atkėlė vartus anksčiau, negu lotyniškajai. Tai išaiškina ir tų gudiškų žodžių — Kalady, Velika Nošti ir Božnica — atsiradimą mūsų kalboje.

Vėliau, lenkų kunigams apaštalaujant, mūsų kalbą dar labiau teršė visokie "bromai į viečnastį" ir kitokie barbarizmai.

Kultūrinių mainų sutartis, pasirašyta tarp Eisenhowerio ir Chruščiovo administracijų, jau seniai veikia, bet mus ji, rodos, tik dabar palietė.

Štai šiomis dienomis į New Yorką atskrido vienuolika ekskursantų iš Lietuvos, kurie visą savo "kleminėjimosi" laiką Amerikoje bus... Valstybės Departamento svečiai.

Graži Kalėdų dovana, ar ne? Gerai, kad šis "siuntinys iš tarybinės Lietuvos" atėjo dabar, kol dar naujas prezidentas neprisaikdintas. O tai vėl, kaip prieš rinkimus, būtų liežuviais plevėsuota.

— Ar mes nesakėme, kad balsuoti už Kennedy, tai tas pats, kaip balsuoti už Chruščiovą...

Lietuviai Kalifornijoje

Vladas Bakūnas

NAUJAS KULTŪROS KLUBAS

Gruodžio 17 d. Los Angeles įsisteigė Lietuvos kultūros klubas, kurio pirmininku išrinktas rašytojas J. Gliuda, o nariais Barmienė ir inž. Arbus. Steigiamajame susirinkime, kuriame dalyvavo apie 50 asmenų, J. Gliuda skaitė paskaitą "Esmė ir siliuetai". Susirinkime, kuris įvyko Lietuvos namuose, nesudarytas nei klubo statusas, nei nustatyta tiksli data kada ir kur turi įvykti kitas susirinkimas. Esą, nenorima klubo narius suvaržyti bet kokiais įpareigojimais ar mokestiais — visa paliekama valdybos nuožiūrai. Į šio naujo klubo rengiamas paskaitas — diskutijas ar kitokius parengimus kviečiami visi lietuviai.

Kiek šio klubo veikla derinsis su čia jau nuo seniau "veikiančio" Dailių Menu Klubo veikla — parodys artima ateitis. Bet jau dabar kalbama, kad naujasis klubas yra kai kurių kultūrininkų nepasitenkinimo Dailių Menu Klubu išdava... Ar tai tiesa ir ar iš viso tie du klubai turi ką bendro — taip pat parodys netolima ateitis.

Kalėdų eglutė

Ir šiais metais Los Angeles miesto meno galerijos patalpose buvo įrengta Lietuviška Kalėdų eglutė (Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos rūpesčiu), prie kurios gražią Lietuvišką programą gruodžio 18 d. atliko mažieji lietuvukai.

Laisvai į Lietuvą?

Gandai lieta gandai, bet jie nekyla iš nieko... Pastarosiomis dienomis čia gana atvirai kalbama (nelietuvių tarpe), kad sekančiais metais busi visiškai atleisti turizmo varžtai norintiems patekti į Lietuvą. Esą kitų metų vasaros bėgyje busi galima laisvai važiuoti į Lietuvą tomis pat sąlygomis, kaip dabar važiuojama į Sovietų Rusiją. Vienas vietinis, labai stambus turizmo biuras esąs jau net dabar paraginaš savo atatinamus pareigūnus ruošti kelionėn į Baltijos kraštus (Lietuvon, Latvijon ir Estijon).

Nedarbo šesėlis

Nedarbo "slogutis" jau palietė ir kai kuriuos lietuvius, kurie, tikėkimc, buvo

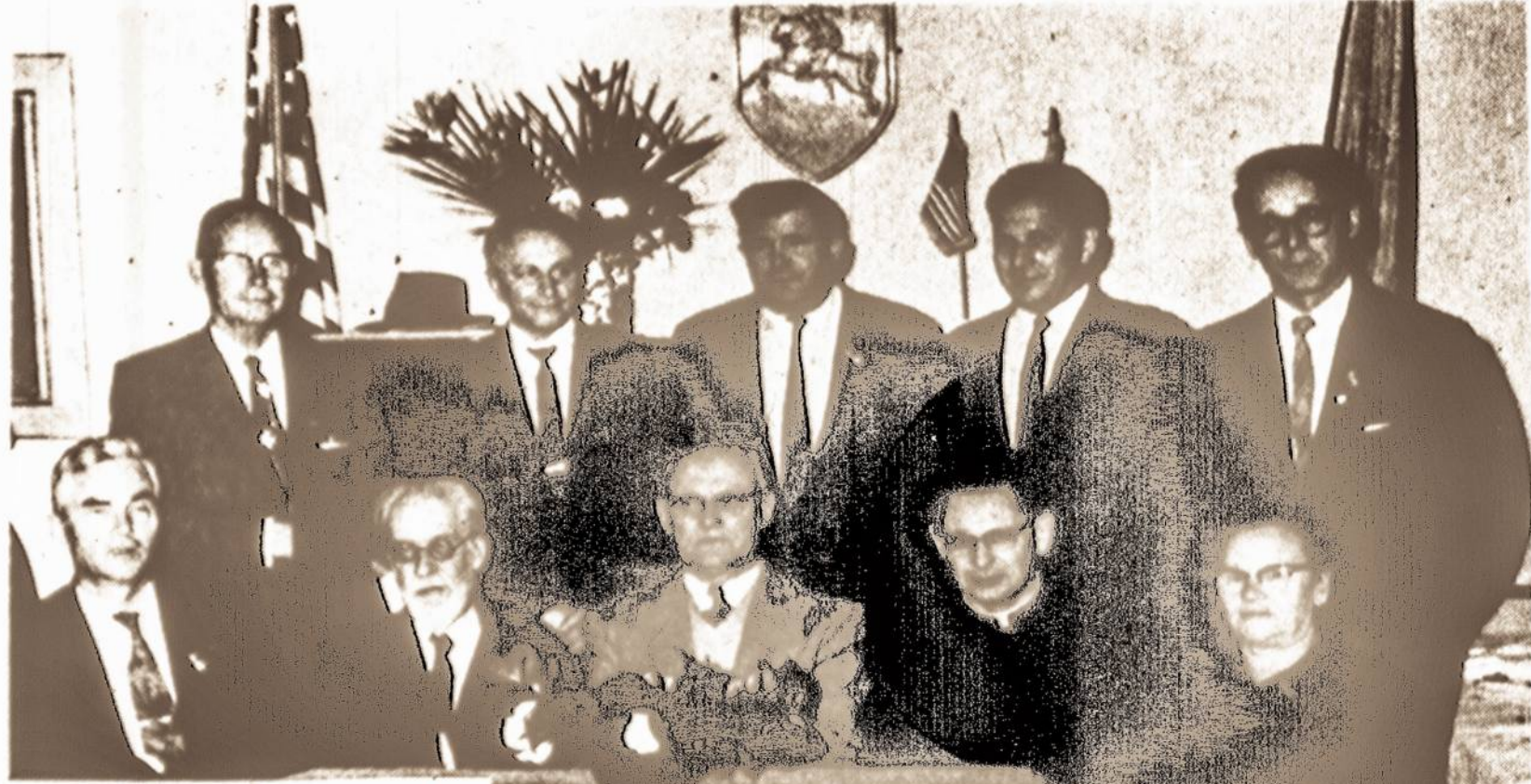
atleisti iš darbo "laikina" ... Visoje Amerikoje didėjanti bedarbė juntama jau ir čia Kalifornijoje, kur vis dėlto darbo rinkos atžvilgiu sąlygos dar yra geresnės negu daugelyje kitų Amerikos valstybių. Bet nežiūrint to, šiuo metu čia galima sutikti ir vieną kitą lietuvį, netekusį darbo, ko iki šiol čia beveik nebūdavo. Ir charakteringiausia yra ta aplinkybė, kad darbo netenkančių tarpe yra iš tokių pramonės sričių (automobilių ir lėktuvų gamyba), kuriose anksčiau šiuo metų laiku ne tik kad niekas nebūdavo atleidžiama, bet net viršvalandinio darbo būdavo "be laiko ir saiko"...

Galvojantiems keltis

Žinau, kad daugelis lietuvių, gyvenančių Amerikos Rytuose, domisi Kalifornija, daug jų rengiasi čia persikelti. Vien dėl klimatinių sąlygų — dėl oro... O koks dabar pas mus oras? Visai "atbulas" — arba skaičiuojant laipsniais — pritaikytina "atbula aritmetika"...

Kai prieš kelias savaites Los Angeles aerodrome pakilau link Chicagos (BALFo selman) — čia buvo 63°. Kai iškilome į 33,000 pėdų aukštybes (pastovus sprausminų lėktuvų ilgo kelio skridimo aukštis) — pilotas per mikrofoną keleiviam paskelbė, kad oro sąlygos skridimui labai geros, kad Chicago pasieksime laiku, taigi nepavėlavę, ir kad šiuo metu Chicagoje temperatūra yra 36°. Argi ne "atbula" aritmetika — Los Angeles 63° — Chicagoje 36°. Bet kai laikraščių nuotraukose pamačiau sniegą ir ledais užverstą New Yorką — tuoj išstelėjau į barometrą ir termometrą: Los Angeles 75°, taigi — beveik karšta, be smogo, giedra, nei debesėlio... Lygiai tas pat — užbaigus šias cilutes ir besukbant į paštą Vienybė!...

Taigi, kurie galvojate keltis Kalifornijon, priimkite dėmesin mano abi paskutines pastabas — ir apie geras oro ir apie blogas darbo sąlygas...

P. Kančiausko nuotrauka

Lietuvių namų Los Angeles (Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės Centro) atidarymo proga, darytoje nuotraukoje matome b-vės direktorių tarybą su garbės svečiais. Sėdi — iš k. į d.: pirmininkas J. Uždavinsys, garbės svečiai — prof. M. Biržiška, garbės konsulas ir. J. Bielskis ir kun. A. Valiūška, tarybos narė M. A. tukienė. Stovi — iš k. į d.: tarybos narys J. Truškauskas, vicepirm. A. Skirius, sekretorius J. Andrius (jis yra ir namų administratorius), išdėlininkas V. Sakalauskas ir II vicepirm. J. Kojelis.

Linksmu Kaledu svenciu ir Laimingu Naujuju 1961 Metu

Pranė ir Andrius Lapės
Stony Brook, L. I.

MŪSŲ GERIAUSI LINKĖJIMAI
KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

LIETUVOS ATSIMINIMŲ

Radijo valanda

JOKŪBAS J. STUKAS, Direktorius

Iš stoties WEVD

1330 kil.

Girdima šeštadieniais nuo 5 iki 6 v. v.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų
Naujųjų 1961 Metų

Vladas ir Izabelė Dilai

E. Orange, N. J.

SCHUYLER SAVINGS

and

LOAN ASSOCIATION OF KEARNY, N. J.

Sveikina savo šėrininkus (kostiumierius) su Šventom Kalėdom ir Naujais Metais ir linki geros sekmės ir šventiškos nuotakos, o taip pat primena, jog visi, kurie dar nepriklauso prie šios Lietuviškos finansinės įstaigos, nuo Naujų Metų į ją istotų ir būtų vienintelio Lietuviško banko nariais.

JULIUS PAKNIS

Prezidentas

DIREKTORIAI: G. Bezgela, J. Belza, M. Churinskas, Fr. Gelenitis, G. Katilus, dr. S. Mickewich, V. Mikionis, Ch. Nakrosis, W. Pilkaitis, A. Salvest, P. Velevas.

LINKSMU KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JONAS DAUGIRDAS

LITHUANIAN TRADING COMPANY ATSTOVAS

Fatarnauja, siunčiant dovanas
artimiesiems į Lietuva.

337 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EV &-4940

Mercury Parcel Co.

943 ELIZABETH AVE., ELIZABETH, N. J.

Tel. EL 4-7608

Vedama p. Janinos Šišienės, sveikina savo klientus su šventomis Kalėdomis ir linki laimingų Naujųjų Metų. Siuntinių pristatymas Lietuvoje yra garantuojamas. Krautuvėje didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų, odų, megstinių, skarelų, batų ir kt.

CENTRINIS OFISAS:

MERCURY PARCEL CO.

80 EAST SEVENTH ST., NEW YORK 3, N. Y.
Tel. OR 4-3930

DAIŅŲ SVENTĖS ŽALA?

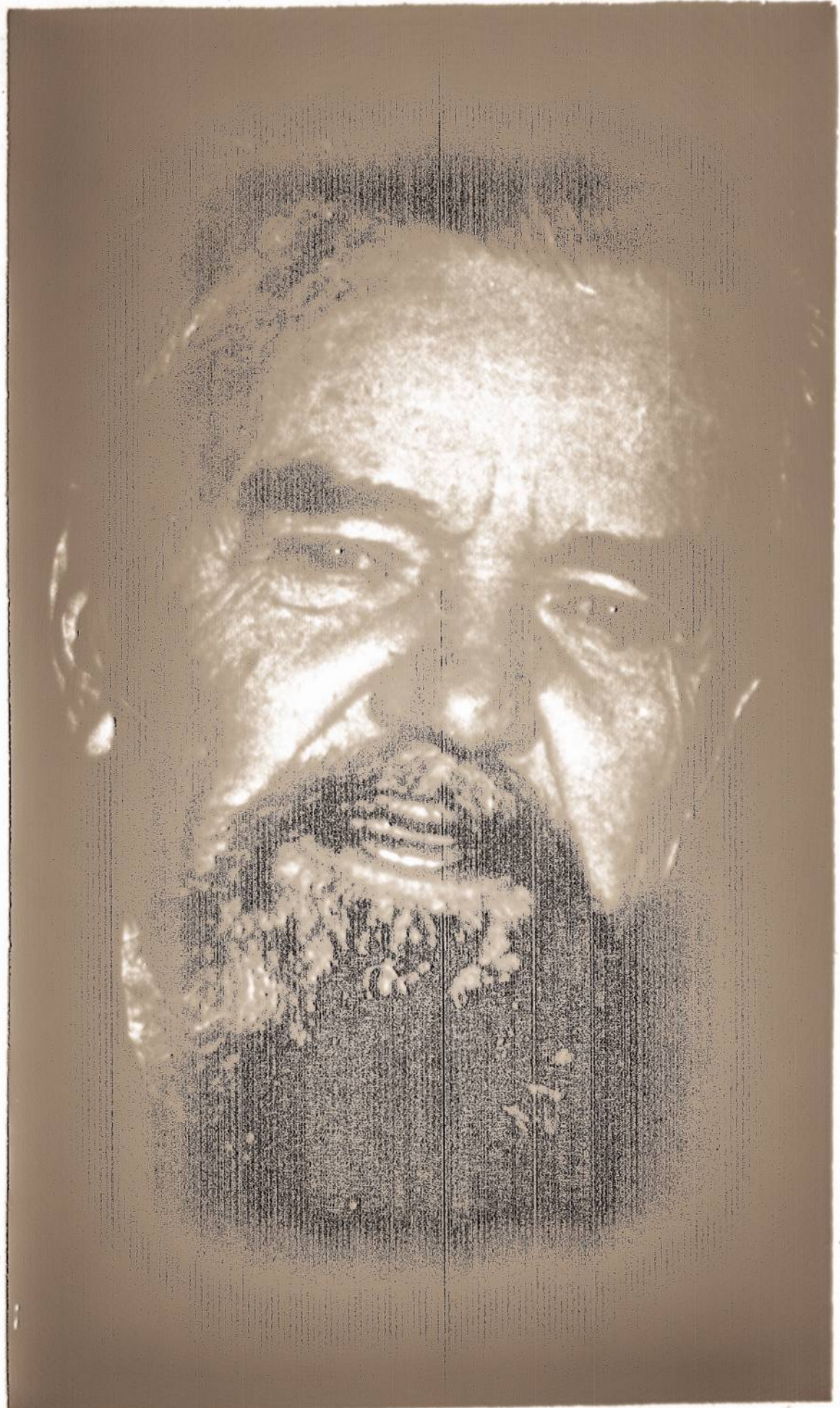
Parodoksalinė padėtis: dainų šventės, kurių tikslas yra pakelti dainos kultūrą, savo dabartine forma žlugdo didžiuosius chorus ir tuo pačiu pakerta savo svarbiausį ramstį. Sensacingas buv. Čiurlionio ansamblio pirmininko J. P. Nasvyčio pareiškimas ir V. Radžiaus paaiškinimas.

Pereitą savaitgalį Chicagoje apsilankęs buvęs ilgametis Čiurlionio ansamblio pirmininkas J. P. Nasvytis pareiškė VIENYBEI, kad ateinančių metų liepos pradžioje numatyta dainų šventė atneša visai kitokių rezultatų negu iš jo laukiama. Kad išmokys jos repertuare numatytas 22 dainas, kiekvienas choras turi tam pašvesti visą ateinantį pusmetį, atsisakydamas visų kitų savo užsibrėžtų tikslų. Tuo tarpu didesni ir ryškesni choralai, kaip Čiurlionio ansamblis ar Chicago vėlyvųjų bei moterų operos choralai, išsilaiko tik todėl, kad siekia tam tikrų specifinių tikslų — Čiurlionis duoda tam tikrą, kitiems chorams neprieinamą, liaudies dainų interpretaciją, minėti Chicagoje choralai koncentruojasi operų pastatymams. Tokiu būdu išmokymas dainų šventės repertuaro nepadidina tų chorų specifinio repertuaro ir yra reikalingas tik tam, kad įsijungus į masinį jungtinį chorą, kurio skambėjimą nulemia ne geriausi, bet blogiausi choralai. Maža to, kad dalyvavus jungtiniame chore t. y. neturėdami jokio šanso parodyti savo pranašumą, kuris yra įgytas ilgų metų pastatymo darbo dėka, choristai dar turės padengti savo kelionės į Chicago išlaidas! Didelių chorų dirigentai, pakviečiant juos diriguoti jungtinį chorą, yra, taip sakant „paperkami“ dainų šventės naudai ir, žinoma, nesigaili triušo ruošiant savo chorą dainų šventei, tačiau tai nepakelia nei jų nei kitų chorų lygio. Dėl to, J. P. Nasvyčio nuomone, dainų švenčių programa turėtų būti pakeista ta prasme, kad joje konkursui ar kokių kitu būdu galėtų pasirodyti su savo specifiniais pasisekimais atskiri didesni choralai. Tais pasiektintų choralistų daugiau dirbti, tuo tarpu dabartinis repertuaras juos tik atgraso nuo dainos.

Šiuo reikalu pasiteiravus pas Chicago vėlyvųjų choro pirmininką ir 2-sios JAV ir

Kanados dainų šventės komiteto vicepirmininką Vytautą Radžių paaiškėjo, kad ruošimasis dainų šventei ir vyrų bei moterų chorus privertė atsisakyti nuo darbo savo srityje. Tai esą daroma, taip sakant, bendram labui, nes dainų šventė remiasi kaip tik didžiaisiais choralais, kaip Čiurlionio, Varpo, Dainavos ir dar vienu kitu didesniu bažnytiniu chorų. Dauguma kitų bažnytinių chorų tačiau esą nepajėgūs net išmokyti numatytą repertuarą ir tokiu būdu negali prisidėti prie dainų šventės lygio pakėlimo. Antra vertus, šiuo metu esą jau per vėlu galvoti apie kitokias dainų šventės formas ir reiklų bendromis jėgomis užsimitą uždavinį įvykdyti. Esą būvusi padaryta klaida pereitos dainų šventės proga nesudarius tam tikros chorų sąjungos, kuri viena galėtų ramiai apsvarstyti tinkamiausius būdus dainų kultūros pakėlimui. Šiuo metu dainų šventės komitetas svarstas būdus kaip padidinti savo išteklius, kad galima būtų sumokėti bent 50% choralistų kelionės išlaidų. Džiugu, kad iš Los Angeles ryžosi atvykti B. Budriūno vadovaujamas choras, liūdna, kad šventei neužsiregistravo geresni rytinių valstybių choralai, kaip Bostono J. Kačinsko vedamas, Brooklyno Vlado Baltrušaičio ir Worcesterio J. Beinoriaus, bet tikimasi, kad jie dar apsigalvos ir ryšis dalyvauti dainų šventėje.

Iš kompetentingos pusės VIENYBEI teko patirti, kad du metus ruoštas repertuaras iš tikro naujomis dainomis negali praturtinti turimo atskirų choro repertuaro, išskyrus vienos Vlado Jakubėno dainos, kuri tačiau reikalauja daugiau igudusio choro. Kadangi dainų šventė yra daugiau socialinis kaip muzikinis įvykis, yra, taip sakant, tik „klumplių sunėsimas“, tai repertuaras jungtiniam chorui turėtų būti parinktas iš populiarių liaudies dainų tarpo.

PREL. M. KRUPAVIČIUS, kurio 75 metų amžiaus su-kaktis buvo paminėta praeitą sekmadienį Jaunimo Centre Chicagoje, dalyvaujant 400 asmenų. Prof. B. Vitkaus vesta programa, taip pat koncertinė dalis, praėjo pavyzdinai. Ši nuotrauka daryta neseniai Detrote įvykusiame Lietuvos Steigiamojo Seimo 40 metų sukakties minėjime, kur prel. M. Krupavičius pasakė pagrindinę kalbą.

A. NORAIUS NUOTRAUKA

SUŽEISTAS J. VAZNELIS

Zinomas dainininkas J. Vaznelis, darbovietėje ant jo nukritus sunkiai dėžei (75 sv.), buvo sunkokai sužeistas. Tikimasi, kad galės pasveikti be didesnės operacijos.

Paulius Jasiukonis ateinančių metų sausio 14 d. Franklino K. Lane mokyklos salėje New Yorke rodys du garsinius filmus: „Lietuva pasaulio nu-galėtoja“ ir „Vasario 16 gim-be didesnės operacijos“.

„Kolekcionieriai“ ir dailininkai

Pereitam VIENYBĖS numeryje paskelbta žinia apie „kolekcionierių“ meno parodą sukėlė nemažai diskusijų. Tuo tarpu kai iš „kolekcionierių“ tarpo aiškinama, kad paveikslai yra jų nuosavybė su kuria jie gali daryti ką nori. Iš dailininkų pusės klausama ko ta paroda buvo siekiama? „ei ja buvo norima reprezentuoti lietuvių meną ir jo atskiras apraiškas, tai to negalima buvo padaryti atsitiktiniais kūriniais, kurie nežinia kada ir koku būdu pateko atskirų asmenų nuosavybėn ir nėra būdingi visai dailininko kūrybai. Dėl to civilizuotam pasaulyje ir

P. AUGIAUS LAIDOTUVĖS

Gruodžio 10 d. Chicagoje šv. Kazimiero kapuose buvo palaidotas žinomas mūsų grafikas Paulius Augius, miręs po sunkios ligos (tumoro smegenyse) gruodžio 7 d. sulaukęs 51 metų. Laidotuvės sutraukė didelę giminių, draugų ir pažįstamų minią. Garbės palydą sudarė Lietuvių Dailės Instituto nariai A. Valėška, J. Bakis, T. Vallus, V. Petra-vičius, J. Daugvila ir A. Kurauskas. Institutas artimiausioje ateityje suruoš jam pagerbti akademiją ir parodėlę.

Vellonis paliko našlę Danutę Augienę, gimusią Lipčiūtę, žinomą veikėją, sūnus Jurgį ir Sžiugą, dukras Rasą ir Rūtą. Paulius Augius buvo kiles iš gausios Telšių tekstilės pramoninko Augustina-vičiaus šeimos, kurio trys sūnūs žuvo kovoje su bolševizmu. Laidotuvėsna buvo atvykęs brolis Petras iš Kanados ir brolis inž. Juozas su šeima iš Clevelando, eilė pusbrolių, dėdė K. Augustas, Naujienu redaktorius, inž. dr. A. Nasvytis ir kt.

laikomasi taisyklės, kad tokias parodas rengiant atsiklausiama pačių dailininkų.

Tuo tarpu kai vienas dailininkas, kuris prašė jo pavardės neskelbti, pasidžiaugė, kad paroda bent tuo buvo naudinga, kad parodytų, jog mokiniai, atseit, jaunesnioji dailininkų karta, toli pralenkusi savo mokytojus, kurių atsitiktinų kūrinių buvo šioje parodoje, Lietuvių Dailės Instituto pirmininkas dailininkas Adolfas Valeška buvusią parodą pavadinio mūsų meno reprezentacijos atveju grynų nesupratimu.

Okupacijos minėjimas

Pabaltijo komiteto ir teisininkų D-jos Chicagoje skyriaus suruoštas 20 m. Pabaltijo okupacijos paminėjimas Pakelio banko patalpose gruodžio 11 d. sutraukė apie 70 žmonių, daugumą lietuvių. Pranešimus padarė visų trijų tautų atstovai, lietuvių vardu dr. K. Šidlauskas.

Didvyrių kepinimas

Netoli Chicagoje esančiam Kenosho (Wisc.), mieste sensaciją sukėlė DIRVOS pranešimas, kad to miesto burmistru galys būti lietuvis J. Milišauskas, nu-stebinęs ir jį patį. Nors minėtas asmuo kiek ir dalyvauja republikonų partijos veikime ir kaip buvęs Kauno savivaldybės policijos nuovados viršininko padė-jėjas be abejo turi kiek administracinio patyrimo, tačiau galimybės iškovoti 200,000 gyventojų miesto burmistrus yra kol kas dar nežymios. Chicagoje klausia-ma kas gi pavaišino DIRVOS bendradarbį — draugai ar priešai?

Staiga mirus

DAILININKUI PAULIUI AUGIUI - AUGUSTINAVIČIUI

jo šeimai ir artimiesiems

reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Alfonas Dargis
Zenonas Nomeika
Jonas Valiukėnas
Henrikas Žemelis
ir šeimos

DAILININKUI PAULIUI AUGIUI MIRUS

Žmonai DANUTEI AUGIUVIENEI ir šeimai
broliai JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI Clevelande

gilią užuojautą reiškia

VINCĖ IR STASYS LESKAICIAI ir šeima

A. Kirstuko nuotrauka

PET ir LLK pirm. min. V. Sidzikauskas, (trečias iš dešinės) gruodžio 3 d. sutiktas Buenos Aires mieste, jam tik ką išlipus iš lėktuvo. Nuotraukoje (iš kairės): Inž. St. Babronis, A. L. Balsoleidėjas Pr. Ožinskas, ALOS Tarybos pirm. J. Čikėtas, TF pirm. L. Padvalskis, Kovo pirm. J. Petraitis, red. K. Norkus, min. V. Sidzikauskas, V. Grigaitis ir mokyt. Vyt. V. Nališka, (kurio "Lietuvoje" E. Rios salose pastarytas filmas "Favandėniui" — Rio abajo).

Sidzikauskas Pietų Amerikoje

PET Seimo ir Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas lankėsi Brazilijoje, Urugvajuje ir Argentinoje

Pakviestas dalyvauti ir padaryti pranešimą Pirmajame Pietų Amerikos Lietuvos Kongrese, kuris vyko gruodžio 2—5 d. d. Buenos Aires, Vaclovas Sidzikauskas buvo išskridęs į Pietų Ameriką. Jis aplankė Brazilijos — Sao Paulo ir Rio de Janeiro —, Urugvajaus ir Argentinos, Lietuvosius, su jais pabendravo.

Sao Paulyje V. Sidzikauskas padarė viešą pranešimą tenykštieks lietuviams, aplankė buvusią dr. J. Basanavičiaus vardo mokyklą Sao Paulo priemiestyje, dalyvavo Lietuvos Konsulo Aleksandro Polišaičio suruoštame priėmime. Be to, Lietuvos Konsulo lydėmas, aplankė Sao Paulo gubernatorių ir žymesniųjų laikraščių redaktorius. Kalbėjo per radiją. Be Lietuvos Konsulo, Sao Paulyje jam gražiai talkino prel. Pijus Ragažinskas ir inž. Z. Bačelis.

Rio de Janeiro V. Sidzikauskas, kaip PET pirmininkas, Lietuvos atstovo F. Meierio lydėmas buvo priimtas Brazilijos užsienio reikalų ministerio, Horacio Laffer (kilusio iš Lietuvos, jo motina dar kalba lietuviškai), ir kardinolo — arkivyskupo Dom Jaime de Barros Camara, kuris rodo didelį prielankumą Sovietų pavergtosioms tautoms, ypač lietuviams. Jis taip pat turėjo labai gyvą ir gausingą spaudos konferenciją. PET Delegacijos Rio de Janeiro pirmininko Christophe Kallay (vengro) lydėmas, pasirodė televizijoje — 15 min., aplankė žymius parlamento narius ir laikraščių redakcijas. Be to, V. Sidzikauskas turėjo posėdį su PET Delegacija ir Centro Brasilero para Europa Livre, kalbėjo per Vera Cruz radiją, pabendravo su Rio de Janeiro gyvenančiais lietuviams. Buvusioj Brazilijos sostinėj V. Sidzikauskui maloniai talkino Lietuvos Igalotas Ministras dr. Frikas Meieris ir jo sekretorius Petras Babickas, kanauninkas Zenonas Ignatavičius, PET Delegacijos pirmininkas Kallay ir tos delegacijos nariai lietuviškai inžinieriai J. Abraitis ir K. Audenis.

Urugvajaus sostinėje Montevideo V. Sidzikauskas buvo priimtas užsienio reikalų ministerio dr. Mateo J. Margarino de Mello ir parlamento pirmininko dr. Alejandro Zorilla de San Martin, pietavo su abiejų didžiųjų Urugvajaus politinių partijų lyderiais, buv. užsienio ir vidaus reikalų ministrais, kitais parlamentariais ir laikraščių redaktoriais. Taip pat turėjo gausingą dalyviams spaudos konferenciją, kalbėjo per Radio Oriental į urugvajiečius ir per lietuvių radijo valandėlę — į Urugvajaus ir Argentinos lietuvius.

Lietuvos Igalotas Ministeris dr. Kazys Graužinis ir jo Ponia suruošė V. Sidzikausko lankymosi proga gražų priė-

mimą Lietuvos Pasiuntinybeje, į kurį atsilankė JAV Ambasadorius su dviem patarėjais, Kinijos Ambasadorius, eilė žymių urugvajiečių ir egzilių, PET Delegacijos Montevideoo narių.

Argentinos sostinėje Buenos Aires V. Sidzikauskas dalyvavo Pirmojo Pietų Amerikos Lietuvos Kongreso iškilmingajame akte ir bankete bei koncertą kur pasakė kalbas. Jis taip pat dalyvavo pamaldose lietuvių bažnyčioje, uždėjime vainiko prie Argentinos išlaisvintojo gen. San Martin paminklo, sporto žaidynėse ir kituose parengimuose, aplankė lietuvių laikraščių redakcijas, lietuvių muzėjų ir lietuvių organizacijas Buenos Aise bei lietuvių koloniją Berrisoje, visur tarė žodį.

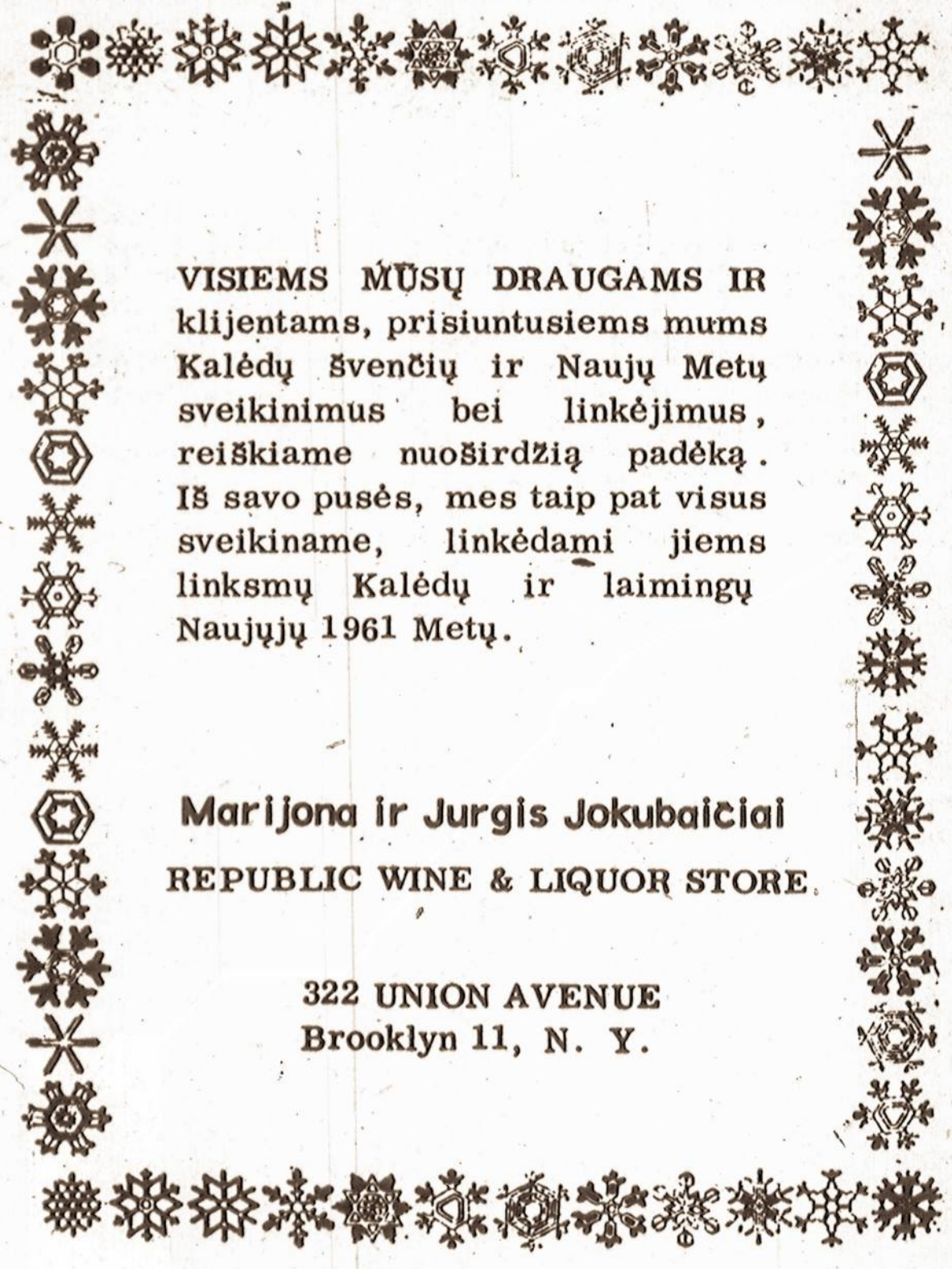
Buenos Aise V. Sidzikauskas buvo iškilmingai priimtas Argentinos Prezidento Frondizi, taip pat užsienio reikalų ministerio, buv. Argentinos prezidento gen. Aramburu, Senato pirmininko ir kt. Buvęs Argentinos diplomatinis atstovas Lietuvoje Arnaldo Barsanti ir ponia V. Sidzikausko garbei suruošė gražų priėmimą, kuriame dalyvavo ir eilė aukštųjų užsienio reikalų ministerijos pareigūnų.

V. Sidzikausko lankymosi Buenos Aires proga ten buvo paskelbta Pavergtųjų Tautų Savaitė gruodžio 5 — 11. Jis dalyvavo tos savaitės atidarymo iškilmėse ir kituose parengimuose, taip pat du kartus pasirodė Buenos Aires televizijoje, pirmą kartą su visais PET Delegacijos nariais — programa tęsėsi 75 min., kitą kartą vienas — 10 min.

Argentinos sostinėje V. Sidzikauskui talkino PET Delegacija ir naujai įsteigto PET Biūro Direktorius, bet ypač lietuvių atstovai toje Delegacijoje p. p. Ciferinas Juknevičius ir Jonas Čikėtas. C. Juknevičius buvo svarbiausias Lietuvos Kongreso organizatorius ir jo pirmininkas.

V. Sidzikauskas buvo labai šiltais sutiktas Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos lietuvių, maloniai priimtas tų valstybių aukštųjų pareigūnų, parlamentarų ir politikų, su kuriais turėjo eilę naudingų pasikalbėjimų. Labai plačiai ir gražiai V. Sidzikausko lankymosi Pietų Amerikoje ir jo dalyvavimą Lietuvos Kongrese atžymėjo aukščiau išvardintų valstybių spauda.

Antras Pietų Amerikos Lietuvos Kongresas rinksis 1962 m. sausio mėn. Urugvajaus sostinėje Montevideo. Visų buvo išreikštas noras, kad ir į tą Kongresą atsilaukėtų Lietuvos laisvinimo veiksmų ir Pasaulio Lietuvos Bendruomenės atstovai.

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR klientams, prisiuntusiems mums Kalėdų švenčių ir Naujų Metų sveikinimus bei linkėjimus, reiškiamo nuoširdžių padėką. Iš savo pusės, mes taip pat visus sveikiname, linkėdami jiems linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1961 Metų.

Marijona ir Jurgis Jokubaičiai
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE.

322 UNION AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Amelia Sinusienė ir sūnus Walter

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

DR. BLADAS K. VENCIOUS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų metų visiems esantiems ir būsimiems lietuviams demokratams.

ANTANAS J. VARNAS
Lietuvių Demokratų Klubo Pirmininkas

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 1961 Metų

STEPHEN BREDES, JR.
(ADVOKATAS)

37 SHERIDAN AVENUE
BROOKLYN 8, N. Y.

SLA apdrauda - vertinga dovana

Kiekvienas norime Kalėdų proga vienas kitą apdovanoti vertingesne dovana, bet juo jos vertė didesnė, tuo ir pačios išlaidos stambesnės. Skaitydami su išlaidomis esame priversti pirkti pigesnes dovanas ir dėlto, dažnai, per Kalėdas vienas kitą apverčiame menkaverčiais ir ne-naudingais daikteliais. Šventėms pasibaigus tokios dovanos nustoja reikšmės ir dingsta sąšalavoše... Tuo tarpu tom dovanom pirkti išleidžiame tūkstančių dolerių.

Todėl, ar neverta pagalvoti, kaip vertingiau sunaudoti piniginius, skirtus dovanom pirkti. Tą prasmę mums į pagalbą ateina Susivienijimas Lietuvių

Amerikoje. Ši senųjų ateivių sukurta organizacija artėjančių Kalėdų proga siūlo apdovanoti vienas kitą jos apdraudomis. Ne vienas gal pagalvos, kas jam iš tokios dovanos, kuria gal kas nors kitas naudosis. Toks galvojimas yra klaidingas. Apdraudos, kokias siūlo dovanom panaudoti Susivienijimas, yra taupomosios, tas reiškia, jog po tam tikro laiko visa apdraudos suma tenka pačiam apdraustajam, kaip kokios sutaupos banke. Todėl suprantama, kad taupomosiomis apdraudomis yra labai naudinga aprūpinti vaikus ir jaunuolius. Po tam tikro laiko, jie patys atsiėmę visą apdraudos sumą, galės pinigus sunaudoti naudin-

gam reikalui arba jais susidarys gerą pradžią savarankiam gyvenimui.

Tenka pastebėti, kad SLA apdraudų mokesčiai yra nedideli ir žymiai mažesni už visu kitų kompanijų panašias apdraudas. Šių kalėdinių švenčių laikotarpyje, per gruodžio ir sausio mėnesius SLA daro ypatingą nuolaidą ir apdraudų mokesčius sumažino 10% apsidraudžiant be sveikatos tikrinimo.

Dar mažesni mokesčiai yra terminuotų apdraudų. Štai vaikams iki 16 metų ir jaunuoliams nuo 16 iki 25 metų jų amžiaus už kiekvieną \$1,000.00 apdraudos

metams reikia mokėti tik \$3.00 kas sudaro per mėnesį tik 25 centus.

Taigi, už labai mažą kainą per šventes mes galime savo artimuosius aprūpinti didelės vertės dovanomis, kurios nenuėmė niekai. Jei dovanomis parodome dėkingumą jausmą, tai ir dovana turi būti vertinga. Tokia prasme labai lengvomis sąlygomis mums duoda savo patarnavimą SLA. Be to, įrašdami į Susivienijimą savo artimuosius, mes juos įjungiamo į lietuvišką veikimą ir tuo būdu prisidedame prie rėmimo tautinių bei kultūrinių darbų, kuriuos SLA vykdo jau daugelį metų.

A. Šakys.

Studentai skautai Bostone

Akademinio Skautų Sąjūdžio Bostono skyrius pastaraisiais metais gerokai paaugo ir dabar apjungia didžiausiąją lietuvių studentų dalį šiame universitetų mieste. Studenčių sk. draugovėje yra 20 narių ir kandidačių. Jų vadovė yra Millta Lemonaitė, pavasarį baigusi biologijos mokslus "bachelor" laipsniu. Studentų korp. "Vytiš" skyrius turi 12 vyrų. Jų vadovas Laimis Vencus studijuoja aeronautiką Bostono Universitete ir sekančiais metais baigs. Filisterių (alumnų) s-gos sk. yra 8 asmenys. Jų pirm. inž. Ap. Treinys kelius metus buvo Bostono skautų tūntininku ir Skautų Brolijos Vadijos nariu. Gruodžio 3 d. p.p. Čereškų namuose įvykusiame metiniame ASS skyriaus susirinkime dalyvavo 32 asmenys (80%). Aptarus artimiausios veiklos klausimus, buvo pasiūlyta stud. inž. R. Bričkaus paveikslų ant ekrano iš jo kelionių Europoje ir stud. Č. Kiliulio filmos iš ASS vasaros stovyklos New Yorko apylinkėse. Susirinkimas užbaigtas, sudainuojant keliolika lietuviškų dainų. ASS Bostono sk. pirmininku išrinktas filisteris J. Gimbutas.

Iš rudens semestro veiklos pažymėtinos lapkričio 11 - 12 d. prarastos studijų dienos. Apie 50 studentų isklaušė ir diskutavo penktas paskaitas apie naująsias kryptis šių dienų gyvenime. Jas skaitė iš eilės inž. dr. J. Gimbutas, kolegijos lektorius Vaid. Mantautas, pedagogė El. Vasyliūnienė, rašyt. St. Santvaras ir dr. Juozas Girnius. Spalio 15 buvo suruoštas vakaras ASS garbės nariui prof. Ig. Končiul pagerbti, kurio metu Lietuvos Garbės Konsulas adv. A. Šalna įteikė profesorui Geležinio Vilko ordiną. Tuo būdu Lietuvos Skautų Sąjungos Pirmia pagerbė skautų veteraną, išbuvusį L. S. S-gos Taryboje nuo pat pradžios Lietuvoje ir čia.

Kalėdų pirmąją dieną Bostono studentai skautai ruošia šokių vakarą lietuvių jaunimui.

Jrg

KALĖDINĖ DOVANA

Geriausia Kalėdinė dovana yra graži Lietuviška ilgo grojimo nedužtama plokštelė "Sophie Barcus Radio Vakaruškininkės Dainuoja", kurioje telpa septynios kalėdinės giesmės, trys ve-lykinės giesmės ir net dešimt liaudies dainų. Plokštelės kaina \$4.95 ir 50 centų pašto išlaidoms padengti. ALBA RECORDS, 7159 S. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

A. Pužancovos, Knygų Lentynos redaktorius, savo redaguojamame žurnale rengiasi skirti puslapį kitą ir Lietuvių Rašytojų Draugijos reikalams. Žurnalą tebeleidžia Vytautas Saulius. Žurnalo adresas: Liet. Bioblogr. Taryba, 1132 N. Walnut St. Danville, Ill.

Vienybė, 1960 m. gruodžio 23 d.

Nauji metai - kiti lapai...

BET ISTORIJA GALI IR PASIKARTOTI...

1886 metais, vasario 10 d., savo pirmame numeryje VIENYBĖ LIETUVNINKŲ, kreipėsi į savo skaitytojus šiais žodžiais:

"... Dabarties brolej lietuwnikaj in jus atsillepem su praszimu! Imkite ta jauna musu raszteli in sawo apieka, duokite wysy pagialba tam jaunam kudikiuj, prybukite su roda ir darbu in pagielba, idant galetu stot ant koju, ir savo iszmincze iszauksztity terp neprieteliu gimines lietuviszkos... Akwatikite wienas kita idant lajkitu 'Wienibe' kury labaj mazaj kosztuoje bo tegul tik koznas apsyrokuoje kiek taj centu nereikalingaj iszduoda be rejkalu ant wysokiu niekniekiu arba kiek taj sueda tas ne labas 'ejnikis' isz kurio werksmyngas galas buna... 'Wienibe' tury zydet tarpe lietuwninku, kury kas nedele iszejs isz Plymouth, Pa. ant dydeles ir grazios popieros, ajszkiom litarom drukawota, o tyk uz du dorelus ant miatu..."

Po 75 metų...

Dabar, po 75 metų, istorija gali pasikartoti: DEIMANTINIO JUBILIEJAUS išvakarėse, Vienybės prenumerata vėl galėtų būti 2 doleriai metams, jei tik jos skaitytojais "su roda ir darbu in pagielba" jai ateitų... Konkrečiai: prisuntę Vienybei du dolerius, skaitytojas gali užprenumeruoti laikraštį savo draugui. Vadinasi, savo artimiesiems bei kaimynams švenčių proga galima suteikti gražią dovaną, kuri tik du dolerius tekaštuotų... Tai simboliška nuolaida, atsimenant tuos laikus, kai lietuvis darbininkas anglių kasyklose teuzdirbdavo tris dolerius savaitėje... Šis pasiūlymas galios tik IKI 1961 M. VASARIO 10 D.

Prenumeratas siūsti:

VIENYBĖ, 192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.

JIS PALIKO PEDSAKUS MENO PASAULY

DAILININKO PAULIAUS AUGIAUS - AUGUSTINAVIČIAUS ATMINIMUI

Alfonsas Dargis

Meno kūriniai nemiršta — miršta tik žmogus — šis senas lotynu priežodis gal geriausiai nusako tą netikėtą žinią, pasiekusią jo draugus ir visus lietuviško meno mylėtojus, jog staiga, po sunkios operacijos Chicagoje, mirė vienas ryškiausių lietuvių dailės atstovų, vos vidurkelį pasiekęs kūrybiname gyvenime, dail. Paulius Augius — Augustinavičius.

Dar taip neseniai, šis nuoširdus žemaitis, visuomet draugiškas, linksmas ir pilnas energijos ir sumanymų buvo gyvas lietuvių dailininkų organizacijose ir savo kūrybiniais darbais bei entuziazmu ne vienam iš mūsų rodė tikro menininko pavyzdį. Iš prigimties būdamas jautrios sielos jis turėjo begalo lakią vaizduotę stebėti gyvenimą, aplinką ir gamtą meniškomis akimis ir vėliau visa tai išlieti savo gaustoje kūryboje, kuri pradžią gavo dar mokyklos suole, pirmą kartą sužadindusi jo kūrybinį dėmesį skirti likusį gyvenimo dalį menui.

Dail. P. Augius gimė gražioj Žemaitijoje, Žemaičių Kalvarijoje, kur rami lietuviška gamta jam iš pat mažens dienų padarė didelės įtakos. 1935 m. baigė Kauno Meno Mokyklą ir po to studijas tęsė Paryžiuje, Meno Akademijoje, kurią baigė 1938 m. Buvo Lietuvių Dailininkų S-gos, Formos ir Lietuvių Dailės Instituto narys. Dalyvavo parodose Pragoje, Romoje, Paryžiuje, Taline, Rygoje, Belgijoje, Olandijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir kt. Jo kūrinius turi Kauno Kultūros Muziejus, Vilniaus meno muziejus, Chicagos meno Institutas. Gyvendamas Amerikoje aktyviai rėškėsi Liet. Dailės Instituto veikloje.

Dail. P. Augiaus kūryba, visi jo medžio rėžiniai, iliustracijos ir išleistos knygos yra perdėm lietuviška, nes jis išaugo ir subrendo, kaip dailininkas, toj

lietuviškos gamtos aplinkoj, o vėliau, pradėjęs meno studijas apkeiliavo beveik visą Lietuvos kraštą, rinkdamas ir stebėdamas Lietuvos meną. Jis mylėjo Lietuvos gamtą ir savaip, sustilizuodamas perdavė savo kūryboje. Klekviename jo kūrinys mes matome savitą kūrėjo išgyvenimą, pvz. palmkime jo stambiausią ir geriausią kūrinių žaizdą pasaką, kur randame daugiau 100 medžio raižinių, sukurtų jau vėliau, tremtyje, prie Alpių Austrijoje. Šis kūrinys pareikalavo 3 metus kruopštaus darbo ir čia mes surandame tikrą Paulių Augių, lietuvių dailininką, kur pasakos paveikslai vienas po kito vaizdžia kalba nusako Žaizdų karalienės likimą ir tuo pačiu parodo jo menišką sugebėjimą perduoti paveikslais tą vieną gražiausių lietuviškų pasakų.

Kai šis paskutinis jo didesnis kūrinys vėliau knygos formoje pasirodė viešumoje, visų meno kritikų buvo vienbalsiai pripažinta, kad P. Augius su savo Žaizdų pasaka davė lietuviškai visuomenei išbaigtą ir meniškai išgyventą dovaną.

Tokių lietuviškų pasakų, dailininko kūriniam, jis turėjęs dar daug suplanavęs, bet, štai, negallėstingoji mirtis nutraukė jo kūrybos siūlą. Netikėtai ir žymiai per anksti, kada jo kūrybinis pajėgumas tik rodos buvo bepradėjęs reikštis tokiems vaisingais ir turiningais meno kūriniais, kada daug kūrybinių planų ir naujų idėjų laukė realizavimo ir kada dailininkas po ilgų metų studijų, jėškojimo ir darbo susirado savo menišką aš, savo formą ir stilių.

Tačiau jo palikti kūriniai neišnyko kartu su jo mirtimi. Jis paliko didelį ir savitą lietuvių dailės turtą, kuris ilgainiui liks atminty lietuvių meno istorijoje.

P. AUGIUS

Medžio raižinys

P. AUGIUS

Medžio raižinys

Šiomis dienomis Chicagoje miręs dailininkas P. Augius (ketvirtas iš kairės) Kauno Meno Mokyklos Grafikos Studijoje 1931 m. Iš kairės į dešinę: A. Dargis, C. Šaulys, M. Kateliūtė, P. Augius — Augustinavičius, Jurkūnas, L. Vilimas, V. Rataiskis.

Selected Lithuanian Short Stories ir Lithuanian Folk Tales yra tinkamiausia kalėdinė dovana ir amerikiečiams ir saviesiems kurie jau nebe-paskaito lietuviškai. Agi knygos St. Zobarsko redaguotos, skoningai išleistos ir tiek amerikiečių tiek lietuvių spaudos palankiai sutiktos ir įvertintos. Novelių kaina 5 dol. pasakų 4.50. Gaunamos Spaudos Kioske (Piliečių Klube) 280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Ten pat gaunama visa lietuviškoji spauda, lietuviškos plokštelės, medžio drožiniai ir kt.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

LAIKRODININKAS IR JUVELYRAS

485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

GRAŽI DOVANA ŠVENTĖMS

Naujai Marlboro Co. išleistas Lionės Juodytės plokštelių albumas "My Lithuanian Memories"

(MANO LIETUVOS PRISIMINIMAI)

Albumo kaina: \$4.98. Christmas Carols plokštelė angliškai 98 centai. Galima gauti šiose vietose:

J. GINKUS, 495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ELITE MUSIC SHOP, 701 Manhattan Ave. Brooklyn 6,

J. STUKAS, 1264 White St., Hillside, N. J.

ALEX MATHEWS, 256 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

DAUGIAU PERKANT DUODAMA NUOLAIDA

Juozo ir Onos Ginkų Saldainių Krautuvė

Kalėdų ir Naujų Metų šventėms siūlo:

Aukščiausios rūšies saldainių puošnios dėžutės. Menišku papuošalų eglutei, elektrinių lempučių. Odiniai albumai su tautiniais ornamentais.

Odiniai rankinukai iš Europos.

Rankų darbo dėžutės, grojančios ir su šokėjomis.

Rašomosios Parker plunksnos ir kitų vertingų prekių.

Atvirutės su lietuviškais ir angliškais įrašais. Kaina nuo 10 iki 25 centų. Užsakymai primami paštu iš anksto, atsiunčiant pinigus.

Plokštelės patefonui, naujausių lietuviškų dainų, šokių. KRAUTUVĖ, ATIDARA KASDIEN

JUOZAS IR ONA GINKAI, SŪNUS IR MARTI

495 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 4-9293

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲŲ 1961 METŲ

John Orman
Insurance ir Real Estate

110-04 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas Virginia 6-1800

Lietuvių namų Los Angeles (Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės Centro) atidarymo proga, ivyko vaišės. Nuotraukoje svečiai matomi bare.

P. Kančiausko nuotrauka

Malonių Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
linkime visiems mūsų draugams ir pažįstamiems

J. Andriusio Travel Bureau
ir Haven Realty

87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven 21, N. Y.

Linksmų švenčių ir
Laimingų Naujų Metų linki

Joseph Vastūnas

Real Estate - Insurance - Notary Public

96 - 03 Jamaica Ave.

Woodhaven, L. I., N. Y.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

ROBERT F. NARK

COMPLETE INSURANCE SERVICE

700 CAROLINE AVENUE
N. VALLEY STREAM, N. Y.
VALLEY STREAM 5-0783

26 COURT STREET
BROOKLYN 1, N. Y.
MAIN 4-6400

MŪSŲ GERIAUSI LINKĖJIMAI
KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Jonas ir Elzbieta Jakaičiai

Linksmų Kalėdų ir Laimingųjų 1961 Metų

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)

General Insurance

84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Amerikietiška tragedija Bendruomenėje

Bendruomenės autonominių institucijų išsipūtimas ir sproginimas
be pėdsakų. Buvo tik Galva be informacijos.

DONATAS BELSKUS

Dūšliu balsu iš bendruomeniško posto atsistatydino Gediminas Galva, o po valandos ir jo ciceriškis kaimynas bei bičiulis Jonas Švedas. Įvyko vieta šiemetinė LB tarybos sesija Chicagoje rugsėjo 24 - 25. Galvos pasitraukimą sekę publikos plojimai patvirtino, kad situacija buvo pribrendusi. Abudu buvo pirmiškai LB specialios paskirties vienetai, jų pačių pavadintų "savaimingostomis LB institucijomis." Iki praėjusių metų tokių institucijų buvo trys: Kultūros Fondas (KF), Informacijos Žinyba (IŽ) ir Centrinė Švietimo Taryba (CŠT). Jos buvo suplanuotos centro valdybos atskirų sričių darbo komandomis. Nuo 1958 metų visos trys atsirado Chicagoje. Nuo tada, G. Galvai tapus Informacijos Žinybos, J. Švedui - Kultūros Fondo ir J. Tamuliu - Centrinės Švietimo Tarybos pirmininkais, institucijų ir jų vairuotojų savaimingumas augo dienomis. Savaimingumas neabejotinai reiškė emancipaciją iš LB centro valdybos, pagrindinio ir pajėgiausio Bendruomenės organo. 1960 birželio 10 KF Švedas jau stilingai interpretavo: "Čia įsakmiai tenka pažymėti, kad priėmus KF statutą, visi pavestieji KF uždaviniai yra išimti iš CV kompetencijos pagal bendrąją KF statuto prasmę, kuri išplaukia iš bendrojo įstatymų aiškinimo principo." Taip skambėjo Kultūros Fonde, tačiau pagrindinis veiksmas vyko informacijos scenoje.

"IŽ (Informacijos Žinyba) į mandagius laiškus neatsakydavo, o griežtesnių nepriimdavo. Manėčiau, kad geresniam bendradarbiavimui reikėtų pakeisti Informacijos žinybos vadovybę, o CV parinkti autoritetinę informacijos vedėją, su kuriuo IŽ malonėtų skaitytis. Mano pasitraukimas šį žingsnį palengvins." - su šiuo patarimu Lietuvių Bendruomenės centro valdybą apleido jauniausias jos narys, informacijos vedėjas Vytautas Kamantas. Atėjęs iš skautų padalinių, uolus Lietuvos žurnalo organizatorius, Kaipantrosos St. Barzduko valdybos narys, 1959 statistikom gausiais referatais informavo Detroito suvažiavusius apylinkių ir centro valdybos bendruomenininkus. Suvažiavimą demagoginiais lapeliais iš tolo apšaudė IŽ Galva ir KF Švedas. "CV verčiasi pramogiškumu, įspūdžio sudarymu bei nudavimu". Vienu iš taikinių buvo V. Kamantas.

Tų pačių Kalėdų metu jo prarastas sveikinimų vėjas dramos premijai telkti geriausiai pavyko bendruomeniškai neor-

ganizuotame Washingtone, silpniausiai - IŽ sostinėje Chicagoje. Bendruomenės biuletenio perėmimu iš CV - IŽ domėjosi nuo pat savo pradžios, kada informacijos komisija Gedimino Galvos prieglobstyje karūnavosi reprezentatyvia žinyba. Šį pavasarį, po gero pusmečio nuo Kamanto anketų, lietuviškąją statistika susidomėjo ir IŽ. Minimas Kamanto laiškas, su IŽ protestu gražintas siuntėjui, buvo šaltojo dialogo viršūnė. Jo įtempimo neišlaikė jaunesnis ir mažiau skaitlingas dalyvis, Galva išdidžiai: visi IŽ nutarimai padaryti visų žinybos narių sutartina. Nesunkiai sudorotas oponentas buvo tarsis kompensacija nepavykus nuversti visos centro valdybos. Tarybos nariai pernai buvo kalbinami sušaukti specialią sesiją ir centrą perkelti į Chicago. Vienas gundytųjų samokslininkų: Tris dienas skambėjo telefonas.

Nežiūrint to lokalinio IŽ prasiveržimo, šiemetinė regulari tarybos sesija iniciatyvą gražino CV-ai. Tarybai nubalsavus institucijų specialioms reikalams subordinavimą CV-ai, tolimesnis žinybininkų priešinimasis pasidarė beprasmiškas. CV pranešime gausiai cituojami Galvos ir Švedo raštai nedaug bepagreitino ir šiaip sparčiai artėjantį IŽ finalą. Negelbėjo nė Galvos dangstymasis kad "CV sutartinai atsako už IŽ veiklą". IŽ autorius nedviprasmiškai suprato, kad Bendruomenės nepavyko praturtinti savo įmantriomis struktūromis ir sklandžia lietuviška administracijos terminija, panašiai, kaip 1955 nevyko jų įpiršti ir VLIKUI.

Šiuo Cape Canaveral tipo finalu baigėsi pirmasis Amerikos LB eksperimentas informacijos ir reklamos srityje, kurį pravesti 1958 liepos 5 Clevelande, tarybos sesijoje, buvo pavesta specialistui Gediminui Galvai.

Informacijos srityje Jungtinių Valstybių LB šaka viešumon išėjo nuo 1957 pabaigos spaustuvėje spausdinamu CV biuleteniu. Nuo šio pavasario jis leidžiamas jau 10 kartų metuose. Jo tiražas paauogo per penkis kartus. Galimybė Bendruomenės tolimesniam plėtimuisi publicistiniame sektoriuje buvo ir yra akivaizdi pažvelgus į darbus, kuriais verčiasi VLIKO ELTA, LN Talkos LNA ar Europos LF bičiulių ELI.

1958 - 59 metais Europos Lietuvių Informacijos (ELI) koordinatorius Mečys Musteikis per savo būstinę Tb sanatorijoje perleido 157 straipsnius skirtus tremties

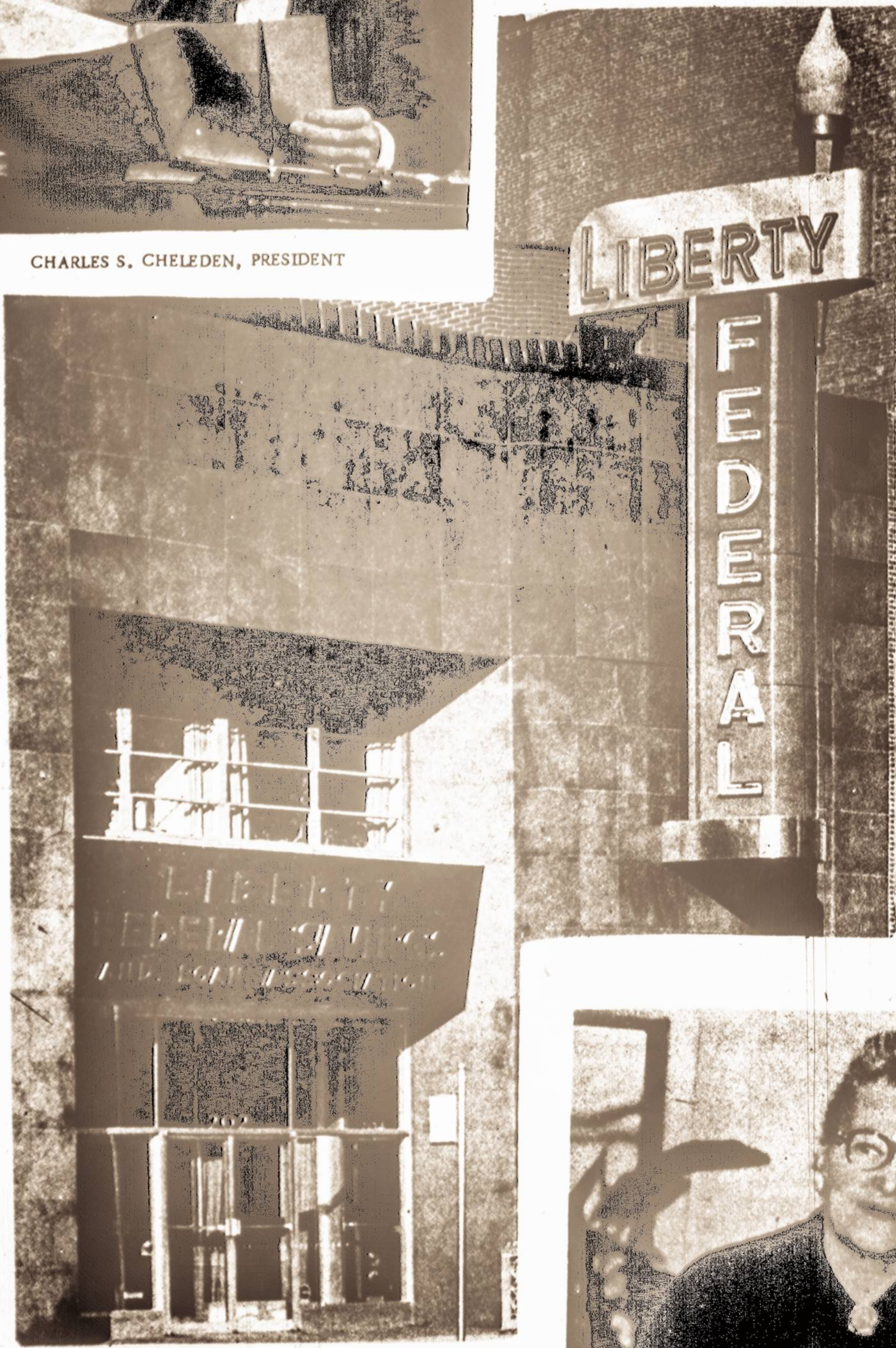
Nukelta į 9 psl.

CHARLES S. CHELEDEN, PRESIDENT

**LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1961 METŲ VISIEMŠ**

rytinėse valstybėse gyvenantiems lietuviams,
ta pačia proga jiems primenant, kad Liberty
Federal, su 45,000,000 dolerių kapitalu, yra
geriausia vieta taupyti savo pinigus.

OFFICERS

Charles S. Cheleden, President
Anne M. Cheleden, Exec. V. P.
Stanley Wasikonis, Vice-Pres.
J. E. Sindoni, Vice-Pres.
R. Uzumecki, Ass't V. P.
Eugene F. Karol, Ass't V. P.
Helen E. Vainiunas, Secretary
Si Malmel, Ass't Sec.
Marie C. McGowan, Ass't Sec.
Miriam Y. Hirsch, Ass't. Treas.
Irving J. Diamond, Ass't. Treas.

DIRECTORS AND ADVISORS

J. Berton Carnett Jr.
Anne M. Cheleden
Charles S. Cheleden
Anthony J. Kanin
Arthur S. Lorch
A. E. Martin, Jr.
John J. Matulis
John E. Sindoni
Stanley Wasikonis
Edward Wayne

COUNSEL

Arthur S. Lorch, Esq.

ANNE M. CHELEDEN, EXECUTIVE VICE PRESIDENT

**Liberty Federal
Savings Bank**

CENTRINIS OFISAS:

202-204 North Broad Street, Philadelphia, Pa.

LIBERTY FEDERAL SKYRIUS:

Stenton Ave. & Duval St., Philadelphia, Pa.

LIETUVIS GYDYTOJAS ŠVEDIJOJE

Dr. Edvardas Varnauskas, plaučių ir širdies ligų specialistas (Sahlgrenska) ligoninėje, Švedijoje. Be to, jis profesoriauja vietos universitete. Yra tos ligoninės skyriaus vedėjas, jo žinioje dirba keletas gydytojų, atsiųstų net iš užsienio. 1955 m. dr. E. Varnauskas parašė anglų kalba mokslinį veikalą "Hipertensinės kardiovaskuliarinės ligos studija su ypatingu dėmesiu širdies funkcijai". Paskelbęs šį veikalą, dr. Varnauskas gavo stipendiją pastudijuoti plaučių fiziologijos srityje pas prof. Riley John Hopkins universitete, Baltimorėje. 1957 m. jis buvo pakviestas moksliniam darbui Goteborgo universitete. Jo dėka buvo surasti nauji plaučių ir širdies gydymo būdai.

Dr. Edvardas Varnauskas gimęs prieš 37 metus Kupiškėje, augęs Kaune ir čia (Vytauto Didžiojo universitete) pradėjęs studijuoti mediciną. Karo metu pateko į Norvegiją, o iš čia — į Švediją. Lapsalos universitete mokėsi švedų kalbos ir 1946 m. beveik iš naujo, studijavo mediciną. Kurį laiką naudojo lietuvių stipendiją, bet jos neteko, kai užprotestavo dėl sąžinės laisvės varžymo. Savo laiką dr. Varnauskas buvo Švedijos lietuvių bendruomenės pirmininku. 1951 m. dr. Varnauskas išlaikė baigiamuosius egzaminus ir tapo praktikuojančiu gydytoju. Vėliau dar specializavosi vidaus ligose (kardiologijoje) St. Erick ligoninėje, Stockholme. Nuolat važinėja su paskaitomis Švedijoje ir užsieniuose. Dr. E. Varnausko tėvai gyvena Los Angeles, Calif., kuriuos jis turės progos aplankyti 1962 m., vykdamas į tarptautinį kardiologų kongresą Meksikos sostinėje.

Dr. E. Varnauskas vedęs švedę, su kuria augina tris dukreles. Vyriausioji, puseptintų metų, vadinasi Birutė... Vl. K.

DR. EDVARDAS VARNAUSKAS

ALTS SKYRIAUS POBŪVIS

ALTS Elizabetho Skyrius ruošia iškilmingą užgavėnių pobūvį, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpiui atžymėti ir pagerbti. Pobūvis įvyksta vasario 12 dieną, 5 val. p. p., Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second Street, Elizabeth, N. J.

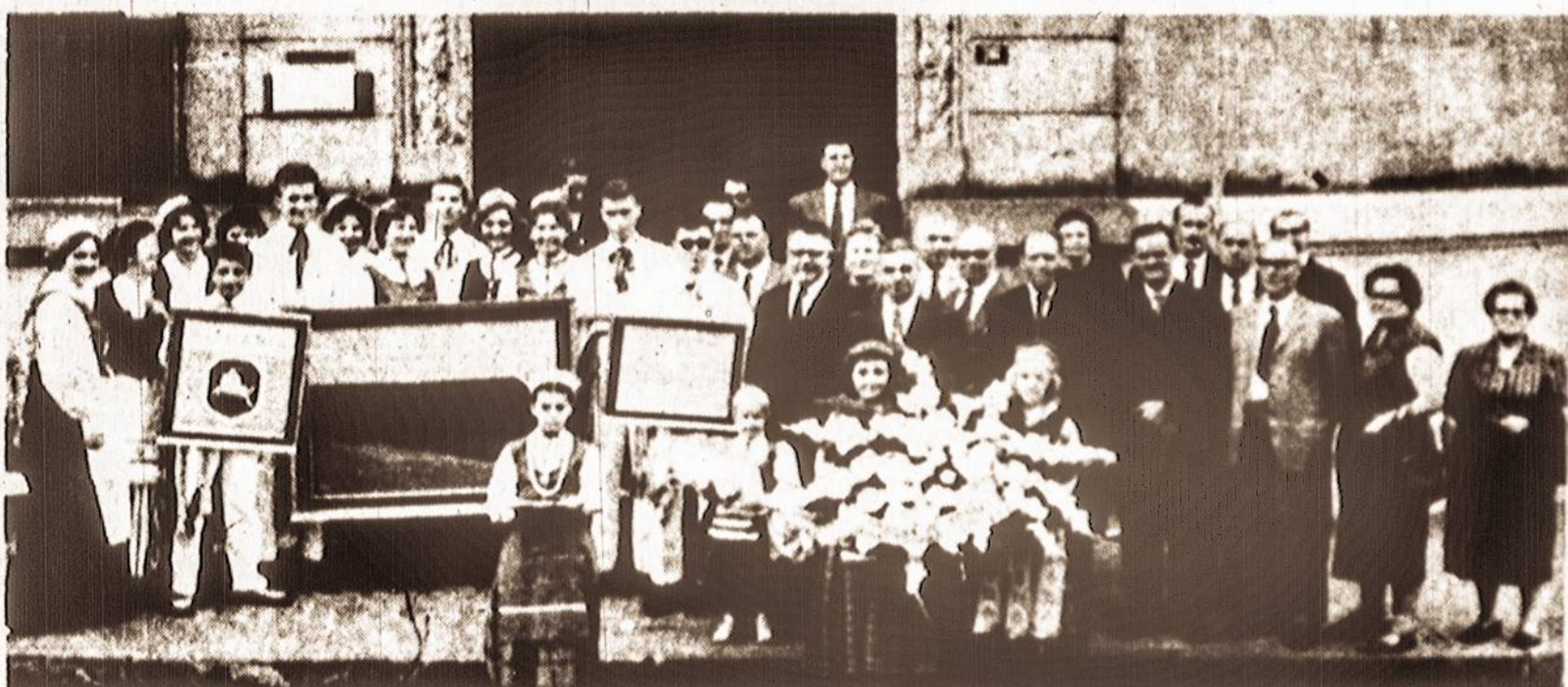
Šiame pobūvyje žada dalyvauti ir Newarko bei New Yorko skyriai. Taigi bus reta proga drauge praleis-

ti nuotaikingą vakarą, juo labiau, kad Elizabetho skyriaus rengti pobūviai visada esti turiningi ir įspūdingi.

Programą išpildys vietinės meninės pajėgos. Be to, bus geri užkandžiai ir šokiai.

Rengėjai tikisi, kad ir šį kartą bus gausu svečių iš arti ir toli.

Išlaidoms išlyginti dalyviai moka tik po 5 dolerius.

Argentinos didmiesčio, Rosario, rotušėje, ateivių savaitės proga, to miesto lietuviukai, tautiniais rūbais pasipuošę, įteikė burmistrui dovanas, gražiai įrėmintas: Lietuvos trispalvę, Vytį ir Himną, — kur amžinai bus saugojama, greta visų kitų tautų vėliavų.

J. Brizgio nuotrauka

Amerikietiška tragedija...

Atkelta iš 7 psl.

laikraščiams. Jie yra vos tuzino savanorių ELI bendradarbių talka lietuviškosios redakcijoms. Pastaraisiais metais ta talka ribojasi beveik vien katalikiškaisiais laikraščiais. Šiomet ELI veiklai jau vienuoliktį metai. Panaši vieno žmogaus institucija su LNT palaikymu veikia ir New Yorke. Okupuotos Lietuvos žinios iš sovietinių laikraščių tretinių spaudoje pristatomos kaip "Lietuvos naujienų atranka" (LNA). Jų organizatorius ir komentatorius yra LNT pirmininkas Vincas Rastenis. Panašaus pobūdžio ir apimties biulėtenius ELTA vardu leidžia ir VLKas.

Politinių mokslų lektoriaus G. Galvos pasineštoji veikla rado dar kitų sričių, kurios rytuose ir vakaruose dengiamos tuo pačiu bespalviu informacijos vardu, tačiau vien iš sudalinimas į spaudos, ideologijos ir paskaitininkų tarnybas rodo, kad jų autoriui yra gerai pažįstamosios rūšies institucijos demokratinės ir nedemokratinės masės kraštuose.

Nei LB centro valdyba, o ypač jos pirmininkas St. Barzdukas (Mr. Bendruomenė), negali skųstis publicity stoka. Čia IŽ talkos ir nereikėjo, ir niekas jos neprašė. Tad, IŽ veiklos pradžia skyrė suvažiavimuose išreikalaujamo nepriklausomumo paragrafiniam įteisinimui ir ryšių su kitomis savaimingosiomis institucijomis mezgimui.

Jų pačių nuomone, nuo 1959. 2. 8, IŽ rado tinkamas sąlygas pradžiai darbo. Iki pat G. Galvos pasitraukimo (po pusantų metų žinyba) kūrė veiklos planą su minėtomis tarnybomis, redaktoriais, talkininkais, veiklos gairėmis etc. etc. Tų metų rugpiučio 23 oficialiame posėdyje žinybos valdyba užprotokolavo, kad "nutarta laikyti spaudos tarnybą jau veikiančia" ir apie tai pasigarsino spaudoje, tačiau apie IŽ veiklą nebuvo girdėti nei iki šiemetinio suvažiavimo, nei jo metu iš žinybos pirmininko Galvos. Planuotojas G. Galva sukūrė veiklos sistemą net visai Bendruomenės gyvenimui kurios paskutinioji grandis yra vardu "LB veiklos plano tikslingumo kontrolė".

Vienybė, 1960 m. gruodžio 23 d.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

GEORGE DIRŽIS

Kontraktorius

41 WYCKOFF AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ 1961 METŲ VISIEMS

AMALGAMATED CLOTHING WORKERS OF AMERICA

Local 54 — C. I. O.

Office and Meeting Rooms

11-27 ARION PLACE • BROOKLYN 6, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1961 METŲ

ANTANAS MATULIS

490 JOHNSON AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Visiems linkime Linksmų Kalėdų
ir Laimingų Naujųjų 1961 Metų

Amerikos Lietuvių Pillečių Klubas

Vedėjas V. VAITAITIS

280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

PACKAGE EXPRESS &
Travel Agency, Inc.
ir visi skyriai

Sveikina savo klientus ir draugus su
Kalėdų šventėmis ir Naujais Metais.

Linksmų Kalėdų ir Laimingųjų 1961 Metų

D. KLINGA
VERTEJAS IR TAKSŲ PILDYTOJAS

337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257
Vytautas Meškauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois

Tel. Pioneer 9-2588

Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application

KALĖDINĖ DOVANA

Dėl sniego pūgų negalėję išleisti praeitos savaitės Vienybės, šį numerį leidžiame 20 puslapių, dviejų spalvų...

Tai mūsų kalėdinė dovana skaitytojams. Mūsų sveikintai ir linkėjimai.

O kaip su mūsų skaitytojais — ar jie, matydami šias neabejotinai nuoširdžias pastangas, nepasistengs bent savo prenumeratos laiką atnaujinti?

Beje, kalbant apie naujas spaudos technikos priemones, mes neseniai įsigijome dvi naujas ofsetines mašinas, kurių skolas reikia mokėti iš tų pačių menkų pajamų — prenumeratų ir skelbimų. Todėl aukos, siunčiamos kartu su prenumeratomis, dabar ypač pageidaujamos.

"Ne dėl savias ta gazleta uzdejom, tykra j del brolu Lietuwniku", kadaise raše Juozas Paukstis, šio laikraščio įkūrėjas, pirmasis jo leidėjas.

Tai buvo prieš 75 metus. O dabar?...

IZRAELIO BOMBA

Washingtonas krūptelėjo, kad Izraelis gali pasigaminti atominę bombą...

Na, dabar jau... Kodėl žydai, gamindami branduolinių bombas kitiems, negali bent vieno sau pasidaryti? Izraelio valstybės vyrų būtų paskutiniai glušai, jeigu jie, savo tautiečių tarpe turėdami tiek gabių fizikų, neišnaudotų šios progos. Ypač dabar, kai arabai kalena dantimis...

Kita vertus, jaudintis dėl to, kad dar viena valstybė turės savo atominį išteklių...

Ar prieš pusę šimto metų buvo jaudintasi, kai ir kiti kraštai — ne vien Amerika — naudojami elektros energija?

Amerikai bus ko jaudintis, kai komunistinė Kinija išbandys savo atominę bombą...

O tai gali įvykti greičiau negu Izraelyje.

KALBANT APIE KOLONIALIZMĄ...

Spalio 21 dieną ALT Vykdomasis Komitetas nusilutė prezidentui Eisenhaveriui, valstybės sekretoriui Christian Herterui ir JAV ambasadoriui Jungtinėse Tautose James J. Wadsworthui rezoluciją, kuri buvo priimta Chicago Lietuvos Tarybos metinėje konferencijoje, Chicagoje, spalio 16 d.

Grudžio d. Valstybės departamento Public Services įstaigos viršininkas Douglas R. Perry atsilutė ALT Vykdomajam komitetui sekretoriui dr. Grigaliui tokio turinio ataskayma.

Aš esu paprašytas padėkoti tamstai už neseniai gautą pranešimą Sekretoriui Herterui. Mums taip pat iš Baltųjų Rūmų yra persiūstas panašus tamstos pranešimas Prezidentui. Mes įvertiname jūsų pastangas perteikti mums savo organizacijos pažūras ir mes jas išsilutinėjome visų suinteresuotų Departamento įstaigų dėmesiui.

Jungtinių Valstybių vyriausybė ir toliau tebežiūri į Rytų Europos problemas, kaip į pagrindinį tarptautinį reikalą. Teisingas šios srities problemos išsprendimas žymiai sumažintų pasaulinę įtarpą ir padėtų pasiekti patvarią taiką.

Mūsų Vyriausybės pozicija Sovietų dominuojamų tautų Rytų Europoje atžvilgiu pasilteka tvirta ir aiški. Mes neprilimame dabartinės Sovietų kontrolės nei kaip patenkinamo, nei kaip pastovaus išsprendimo. Mes patvirtiname mūsų atsilakymą pripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos prievartinį inkorporavimą į Sovietų Sąjungą. Tų kraštų žmonės turi teisę patys pasirinkti savo valdžią ir institucijas pagal savo valią, naudotis nenusavinamomis žmogaus teisėmis ir džiaugtis savo pagrindinėmis laisvėmis. Mes laukiame dienos,

kada jos vėl bus nepriklausomos — laisvos nuo svetimųjų viešpatavimo ir kišimosi į jų vidaus reikalus.

Kartu pridedu Ambasadoriaus Wadsworth pareiškimą Jungtinėms Tautoms ir Valstybės Pasekretoriaus Dillon kalbą, kuriėje yra iškeliamas Sovietų keliamas kolonializmo veidmainybė.

Anksčiau ALT Vykdomojo Komiteto sekretoriui atsilutame laiške JAV ambasadorius prie JT, James Wadsworth be kt. rašo:

Jungtinės Valstybės daugeliu atvejų protestavo Jungtinėse Tautose prieš Sovietų daromas skriaudas Lietuvai ir kitoms pajungtoms Rytų Europos tautoms. Jungtinės Valstybės taip pat aiškiai davė suprasti, kad prasidėjus debatams dėl Sovietų Sąjungos iškelto kolonializmo, mes žadame kalbėti apie tai, kaip kolonializmą praktikuoja pati Sovietų Sąjunga.

Kokią formą įgaus rezolucija tuo klausimu, dar per anksti pasakyti, bet aš labai vertinu jūsų mintis.

Ziema Nepriklausomos Lietuvos laikais. . .

V. Mažello nuotrauka

DIEVAS GIMĖ TREMTYJE...

Dešimties dolerių vertės premija prancūzai apvainikavo rumunų pabėgėlio knygą, kad pagerbus tremtį, kuri yra neišvengiama didelės žmonijos dalies likimo būtinybė... Ir sukėlė tokią triukšmą kad net pasiekė prieš pora tūkstančių metų mirusį poetą Ovidijų.

Prancūzijoje vėl skandalas. Šį kartą ne dėl Alžiro, bet dėl dešimties dolerių (tiksliai 10 dol. 25 c.) premijos rumunų pabėgėliui Vintila Horia. Jo knyga "Dievas gimė tremtyje" kai kuriais atvejais yra labai artima ir tiems VIENYBĖS skaitytojams, kurie savo kailiu patyrė tremties vargus ir įieško tremties prasmės. Premija tam autoriui buvusi paskirta ne tiek literatūriniais sumetimais, kiek norint pagerbti visų laikų tremtinius.

"Aš balsavau už Horia — sako Goncourt akademijos, kuri skyrė premiją, sekretorius Gerard Bauer — nes jis gerai nušviečia tremtinių gyvenimo aplinkybes. Tiesa, jo herojus Ovidijus gyveno labai seniai, bet autorius yra mūsų bendralakis. Žinoma, mus maloniai veiks ir tas faktas, kad Horia pasisavino prancūzų kalbą."

Kaip matome, Horia knygos herojus yra Ovidijus, senosios Romos garsusis poetas. Jo vardu Horia dabar parašė dienoraštį, kuris prasideda tuo metu, kada Ovidijus pateko į cėsoriaus Augusto nemalonę ir buvo ištremtas į patį imperijos pakraštį, Tomi miestelį, kurio vietoje šandien stovi rumunų Konstancos uostas Juodųjų jūrų pakrastyje. Kodėl iš tikro Ovidijus buvo ištremtas, šandien niekas nežino, tačiau spėjama, kad dėl savo melle apdairuojančių ir suvedžioti moteris mokačių eilėraščių "Ars amandi". Tie eilėraščiai į skandalingą gyvenimą pastūmėję imperatoriaus Augusto dukterėčią Juliją, kurios ir motina buvusi palaido gyvenimo. Pas Horia Ovidijus buvo ištremtas dėl tikėjimo į Pytagoro sektą. Tikrasis Ovidijus gyvendamas tremtyje nepaprastai ilgėjosi savo tėvynės ir rašė nepaprastai gražius eilėraščius. Horia Ovidijus užsilta tuo pačiu, bet kartu tiki į vieną Dievą, ką padaryti jam padeda graikų gydytojas, Theodoras, matęs Jėzau — Dievo gimimą tremtyje, Betlejuje. "Mūsų laikas pilnas nesąmonių — rašo Ovidijaus vardu Horia — mes gyvename viltimi vieną gražią dieną susilaukti Dievo apreiškimo."

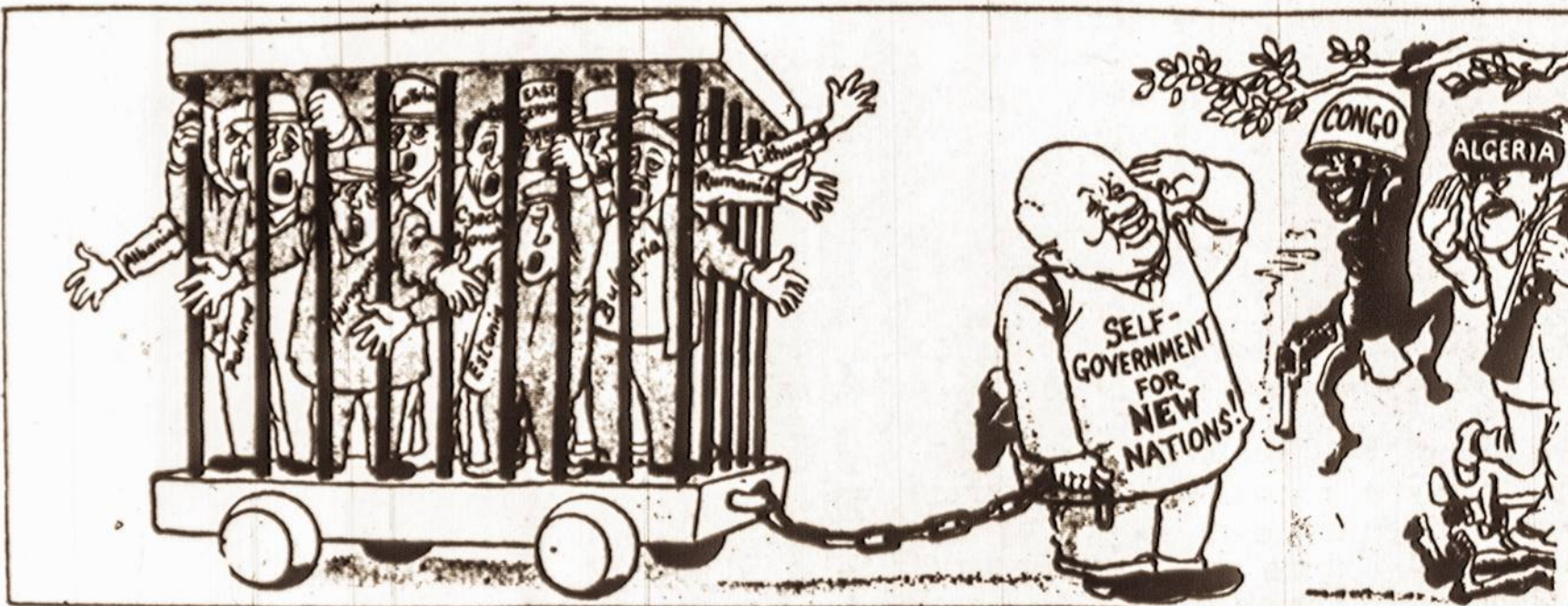
Goncourt akademija, kuri paskyrė premiją, įsteigė prancūzų rašytojas Edmont Louis Antoine Houz de Goncourt, miręs 1896 metais. Kartu su savo jaunesniu ir anksčiau mirusiu (1870) broliu Jules Alfred jis parašė visą eilę istorinių studijų bei

romanų, kurie labai vaizdžiai nušviečia jų gyventą laikotarpį, ypatingą dėmesį skirdami smulkmenom, kas vietomis nušviečia veikalų vieningumą. Mirsamas Edmont paliko savo nemažą turtą akademijai, kurią turėjo sudaryti dešimt įžymiausių rašytojų, kurie per metus gautų po 6,000 frankų ir kasmet įžymiausiam tų metų veikalui skirtų 5,000 frankų premiją. Dabar po valiutos reformos šimtas senų gerų frankų tėra verti tik vieną NF. Nepaisant pačios premijos menkumo, ji vis dėlto įgalina ją laimėjusio autoriaus knygos parduoti per 100,000 egzempliorių. "Dievas gimė tremtyje" parduvinėjama po 11 NF, atseit, autorius gali tikėtis uždirbti net porą šimtų tūkstančių naujų brangių frankų, kas ir doleriais sudaro žymią sumą.

Bet dėl ko kilo skandalas? Ogi komunistai išaiškino, kad Horia tikroji pavardė yra Caftangloglou, kad jis tarnavęs pusiau fašistiniam Rumunijos gen. Antonescu režimui, kad jis buvęs to režimo spaudos atache Romoje, o vėliau konsulu Vienoje. Dėl to jis esąs ir fašistas ir antisemitas ir šiaip nedorėlis. Horia po vokiečių kapituliacijos buvo išvažiavęs į Argentiną, kur vertėsi buhalterio amatu, o vėliau grįžo į Ispaniją, kur buvo viešbučio durininku ir pradėjo užsilinti literatūra. Kadangi jis gyveno Ispanijoje, jį protegavo prancūzų katalikų literatūriniai sluoksniai, Horia pasidarė rakštimi prancūzų kairiųjų akyse. Dėl to ir kilo skandalas. Juo labiau, kad patys premijos davėjai iškėlė ne veikalo literatūrinį svorį, bet sentimentą. Daugelio nuomone premija jam buvusi paskirta neteislingai, nes literatūrinė vertė gana silpna.

"Jei pagalvoji — rašė savaitraštis L'Express — kad Jėzus savo viešąjį gyvenimą pradėjo sulaukęs 30 metų, t. y. kada Ovidijus jau buvo 13 metų miręs, tai gydytojo Theodoro kalbos apie Jėzų atrodo buvusios per ankstybos. Bet — pastebė toliau laikraštis — rašytojas nėra įpareigotas laikytis istorinės tikrovės, jei tačiau jam pasiseka įtikinti savo personažų tikrumą."

Dėl visa to ginčai pasiekė neįtikėtiną mastą. Paskutinėmis žinioms, Horia atsisakė nuo tos dešimties dolerių premijos. Ji jam nereikalinga — jo vardas yra pakankamai plačiai žinomas.

Taip Nikita laisvina Afrikos tautas...

Ant Kalėdų toj girelėj
Alkani Zvēreliai,
O ant kūčių, ant tų pačių
Užšalo upeliai.

Pamintos teisės

Pavergtųjų Seimas saukiasi į Jungtines Tautas dėl pamintų žmogaus teisių sovietų pavergtuose kraštuose

Gruodžio 10 suėjo 12 metų Jungtinių Tautų 1948 priimtai Visuotinei Žmogaus Teisių Deklaracijai.

Tarp savo pagrindinių uždavinių JT įsirašė ir žmogaus teisių apsaugą. Tam reikalui jau savo veiklos pradžioje ėmėsi konkrečių žygių — atitinkamai komisijai pavedė paruošti žmogaus teisių kodeksą, kuris aptartų pačias žmogaus teises ir nustatytų joms vykdyti garantijas. Tačiau pradėjus dalyką praktiškai narplioti, pasirodė, kad pačiose Jungtinėse Tautose vienas iš privilegijuotųjų narių, turįs veto privilegiją, — Sovietų Sąjunga — dėl žmogaus teisių turi savotišką nusistatymą, kuris esmiškai skiriasi nuo tų teisių demokratinio supratimo.

Jungtinės Tautos tačiau iš tos sovietinės kontradikcijos žmogaus teisėms nuoseklios išvados nesistengė padaryti. Vietoj to pradėjo įieškoti kompromiso žmogaus teisėms suderinti su sovietiniu totalizmu. Suderinti tai, kas iš esmės nesuderinama. Bet vistiek, taikstydamosios prie Sov. Sąjungos, Jungtinės Tautos atsisakė žmogaus teisių kodekso idėjos ir pradžiausiai pasirinko tik žmogaus teisių deklaraciją, kuri neturi privalomos galios JT nariams, o tik paskatinančią rekomendaciją. Žmogaus teisių privalomų nuostatų išleidimas buvo atidėtas vėlesniam laikui. Tokių nuostatų, deja, ir po šiai dienai JT nepajėgia išleisti.

Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracijos metinės yra gera proga priminti ir JT ir viešajai opinijai, kokia žmogaus teisių padėtis sovietų pavergtuose kraštuose, ir tuo pačiu skatinti labiau susirūpinti žmogaus teisių vykdymu bei apsauga. Toks uždavinys buvo Pavergtųjų Seimo pilnaities posėdžių gruodžio 9 d.

Seimo socialinių reikalų komisija pasiūlė rezoliuciją, kuri, nušvietusi žmogaus teisių padėtį Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, Vengrijoje, šaukiasi į JT, kad sudarytų ad hoc komisiją žmogaus teisių padėčiai šiuose kraštuose iširti ir priemonių tų teisių apsaugai numatyti. Dėl rezoliucijos pasisakiusieji, šių visų kraštų atstovai pateikė konkrečių duomenų, kaip žmogaus teisės yra sovietų sutryptos. Lietuvos delegacijos vardu kalbėjo V. Vaitiekūnas.

Pavergtųjų Seime ta proga apsilankė ir žodį tarė Dahomej (buv. Prancūzijos kolonija Afrikoj) delegacijos JT pirmininkas L. Ignacio — Pinto, Afro — Azijos Tarybos Tibeto reikalams atstovas JT, indas P. Trikamdas, Madagaskaro (buv. Prancūzijos kolonija) atstovas JT R. Andriamaharo ir Žmogaus Teisių Lygos pirmininkas R. Baldwin. Būdinga, neseniai buv. kolonijų spalvotasis žmogus stoja ginti Centro ir Rytų Europos žmogaus teisių nuo sovietinės tironijos. Tatal paaikškiną, kodėl Kremlius taip stengiasi savo įtaką įtvirtinti Afrikos žemyne ir uždusinti ten laisvės ir žmogaus teisių demokratinis daigus.

Be žmogaus teisių klausimo, PS svarstė ir priėmė Lietuvos delegacijos nario J. Audėno pateiktą raportą apie žemės ūkio padėtį sovietų pavergtuose kraštuose. k.

Waterbury lietuvių bendruomenės vardu dr. Petras Vileišis pasiuntė JAV viceprezidentui Richardui Nixonui laišką, teiraudamasis dėl vyriausybės nusistatymo Lietuvos nepriklausomybės atžvilgiu. Čia dedamas Viceprezidento Nixono atsakymas, kuris pats už save kalba. Tokio pat turinio laiškas buvo pasiųstas ir naujai išrinktajam JAV prezidentui J. F. Kennedy.

OFFICE OF THE VICE PRESIDENT
WASHINGTON

December 7, 1960

Dear Dr. Vileišis:

This is just a note to thank you for your letter concerning the situation of the Soviet-dominated countries in Eastern Europe.

I can assure you that the position of the United States, as well as my own view, with respect to Lithuania and other Soviet-dominated nations of Eastern Europe remains clear and firm. I do not accept the status quo of Soviet domination of the peoples of Eastern Europe as either a satisfactory or a permanent situation. I believe that the peoples of these countries are entitled to governments and institutions of their own free choosing, to the exercise of their inalienable human rights and the enjoyment of fundamental human freedoms, and to an independent national existence free from foreign domination and foreign interference in their internal affairs.

I have publicly affirmed these views and will continue to do so in order to afford moral and diplomatic support to the aspirations of these people for national independence and a free existence.

With all best wishes,

Sincerely,

Richard Nixon

Vienybė, 1960 m. gruodžio 23 d.

Žiemos vaizdas dabartinėje Lietuvoje.

Atgaivinkime savo jausmus

Sios Kalėdos tau bus paprastesnės nei praetyje, nes tu jau žymiai mažiau tiki jų apeigas. Aš žinau, tu landžiojai po knygytus, knisaisi po raštus. Tai gerai — reikia lavintis, mokslintis. Bet tu jau pertoli nuėjai su savo mokslu. Tu jau sakai, kad nebuvo Kristaus, Kalėdų apeigos išgalvotas tų, kurie iš to duoną valgo. Tegul būna taip. Bet kam tau kvaršinti galvą dėl to? Juk tos Kalėdų apeigos vistiek tau gražios. Tu manau, dar atsiment, kad Lietuvoje tėvelis Kūčių vakarą klodavo šieną ant stalo, o motutė plakė kistielių, su kočėlu malė aguonas ir kitus valgius gamino. Tau buvo linksma, ir tą Kūčių vakarą tu vadinai šventu. Kalėdų rytą pasikinkęs širmį, uždėjęs jam ant kaklo džingulius, skriste skrisdavai į bažnyčią kalėdinių apeigų pasiklausyti. O tos apeigos tau buvo šventos, gražios, ir tu mylėjai jas, mylėjai tą skurdžią bažnytėlę ir visą gimtąją žemę. Kodėl tu šiandien jau kitoks? Aš žinau, tu valgysi vakarienę apsikrovęs stalą skaniais valgiais ir gėrimais. Žinau, tu nesakysi, kad tai valgai Kūčių vakarienę, bet neisėsi neprisimines Lietuvoje valgytas Kūčias, tu būsi priverstas prisipažinti, kad Lietuvos Kūčių silkė buvo gardesnė už tavo čia tuos skanumynus ant stalo.

Tu sakai, kad nėra Dievo. Ar tau geriau, kad Jo nėra? Ar būtų blogiau, kad Jis būtų? Kam tau kvaršinti galvą dėl to? Pasakyk ką geresnio, jei žinai. "Aš eidavau į bažnyčią, bet daugiau jau neisiu, dėl manęs gali nebūti nė vienos bažnyčios pasauly." Jei atsikėlęs Kalėdų rytą nerastume nė vienos bažnyčios pasaulyje, kam dėl to būtų geriau? Ar tavo darbdavys mokėtų tau daugiau algos? Šiame žemės kamalyje žmogus yra protin-giausias tvarinys. Jo mokslas siekia toli, bet jo vaizduotė — dar toliau.

Jo rankos pagamina jam maisto, pastato namus, pastatė ir bažnyčią. O juk vaizduotė pripildė tą bažnyčią atgamtiško jausmo būtybėmis nuo kurių ir jis pats nebegali pasiliuosuoti. Negalėdamas pasiliuosuoti, jis bando įieškoti išeišties: Buk viskas pereina iš Saulės... Saulė yra ugnies kamuolys, kuris susidarė iš erdvės dulkių. O kas yra toji erdvė? Aš nežinau, nes pats esu dulkė.

Gerai, dabar žinau, kad čia yra tavo mokslo galas. Per Kalėdas nu-eisime į bažnyčią. Neisime kai tik bus spūstis, nes gali paveikti mūsų laisvą galvosena. Argi ta visa minia, kuri veržėsi į bažnyčią, yra neišmąpėliai? Nueisime, kai bažnyčia bus tuščia. Nesimėisime. Kogi melsies, jei nėra Dievo. Čia ramiausia vieta susikaupti, pamąstyti, prisiminti pergyventą laiką — nuo pat kūdikystės iki šių dienų. O kiek daug laiko prabėgo. Ne tik dienas, mėnesius, bet ir metus jau dešimtimis reikia skaityti. O žiūrėk, Saulė, žvaigždės, vis tebekeliauja tuo patim keliu.

Nerūstauk ant manęs, kad aš taip žiauriai tave apibudinau. Tu nesitokis, tik tavo lietuviški jausmai atšipė. Žiūrėk, kaip kenčia tavo Tėvynė, o laisvinimo aukuras baigia gestį. Sumažėjo rankos, kurios pradžioje taip gausiai kurstė. Nueikime į bažnyčią — geriausia vieta atgaivinti savo jausmus tėvynei.

J. ŠIAUČIŪNAS

D. Nargelevičius

LIETUVA

ADVOKATO D. NARGELEVIČIAUS
ATSIMINIMAI

STEIGIAMOJO

SEIMO ZENKLE

TAIKOS SUTARTIES UŽKULISIAI

Tęsinys

1920 m. liepos 12 d. Maskvoje buvo pasirašyta taikos sutartis, kuria sovietai "visiems laikams" pripažino Lietuvos valstybės nepriklausomybę, atsisakydami nuo bet kurių teisų į Lietuvos teritoriją.

Šia sutartimi Lietuvos Rytų siena tęsėsi nuo Gardino iki Dauguvos, mūsų pusėje palikdama Ašmeną, Lydą, Breslaują ir kt. rytų Lietuvos vietas. Toliau sovietai pasižadėjo karo nuostolių atlyginimui sumokėti 3,000,000 aukso rublių, grąžinti nacionalizuotus Lietuvos piliečių indėlius, grąžinti archyvus, dokumentus, riedmenis, iš viso karo metu išvežtą turtą, leisti iš Lietuvos kilusiems asmenims optuoti Lietuvos pilietybę, išsikirsti ir išsivežti 100,000 dešimtinių miško. Tenka pa-

brėžti, kad Lietuvai pripažintose rytų teritorijose gyveno daug lenkų ir gudų. Kyla klausimas kokių principu tos sienos buvo nustatytos?

Mūsų delegacija dėl sienų ilgai vargo. Tik vėliau, mano straipsnyje jau minėtas, delegacijos narys Rozenbaumas įėjo į artimą sąlytį su sovietų delegacijos pirmininku irgi žydu Joffe ir čia jie privačiai išsprendė tą opų klausimą. Man Rozenbaumas pasakojo, kad jie su Joffe nutarė sienas nustatyti pagal žydų maldų apeigas. Pasirodo, kad Lietuvos ir Lenkijos žydų apeigos siek tiek skyrėsi. Lietuvai buvo skirti tie plotai, kur žydai meldėsi pagal Lietuvos žydų apeigas.

Į mano paklausimą, kodėl jam, Rozenbaumui, taip labai rūpėjo Lietuvos sienų nustatymas į rytus, paklaustasis at-

sakė, kad jei mes valdytumėm mums skirtą teritoriją, krikščionys demokratai neviešpatuotų seime. Tenka konstatuoti, kad jei tie plotai iš tikrųjų įeity į Lietuvos valstybės sąstatą, mūsų tautinis subrendimas būtų smarkokai sulėtintas.

Aplamai imant, sutartį sudaryti mums nepasisekė. Anksčiau tokias sutartis paskubėję sudaryti estai ir latviai išsuderėjo geresnes sąlygas: pirmieji gavo 15 mil. aukso rublių (75 mil. lt.), antrieji 5 mil. (25 mil. lt.). Estai, be to, gavo du didelio tonažo minininkus, kurių vertė siekė apie 20 mil. lt.

Dėl mūsų nepasisekimo nekaltas nei steigiamasis seimas, nei tuometinė vyriausybė, nei pagaliau delegacija. Bloga, kad tokios sutarties nesudarė jų pirmtakai, Mat, sovietai 1919 m. norėjo žūbt susisiekti su Vokietija, kuri jai buvo reikalinga ūkiniams ir politiniams sumetimais. Trumpiausias kelias ėjo per Lietuvą, todėl sovie-

tams labai rūpėjo sustarti. Toji aplinkybė nebuvo tinkamai išnaudota.

Steigiamajam seimui tą sutartį ratifikavus, sutarčiai vykdyti buvo pasiūsta komisija, kuri išgavo tik 3 mil. aukso rublių, dalį archyvų ir siek tiek geležinkelių riedmenų.

Beje, aš vos nenutylėjau anais laikais plačiai žinomą ir komentuojamą faktą, kad taikos delegacijos pirmininkas inž. T. Naruševičius sugebėjo iš Joffes išsiderėti, kad būtų grąžinti jo asmeniniai indėliai Rusijos bankuose, siekė 30,000 aukso rublių, kas tais laikais sudarė didelį kapitalą.

1920 m. spalio 9 d. lenkai Želigovskio "puču" okupavo visą Vilniaus kraštą. Keliems mėnesiams praėjus, 1921 m. pradžioje Rygoje, tam pačiam Joffei pirmininkaujant, sovietai tą sritį netiesiogiai pripažino lenkams, trumpai konstatuodami, kad Lietuvos ir Lenkijos ginčai dėl teritorijos bus išspręsti pačių šalių.

Kalėdų senelis Brooklyno Šeštadieninės Maironio mokyklos auklėtinių tarpe.

J. Tysliavos, Jr, nuotr.

VIENYBĖS

deimantinio jubiliejaus

Minėjimas - koncertas ir banketas

ivyksta 1961 m. balandžio 16 d.

Jubiliejinis Koncertas bus
BROOKLYN ACADEMY
OF MUSIC
 3 val. p. p.

Jubiliejinis banketas bus
HOTEL GRANADA
 Ashland Pl. ir Lafayette Ave.
 7 val. vak.

KAIRĖJE: Los Angeles Lietuvos Dramos Mėgėjų Sambūrio valdybos suruošto pobūvio dalyviai — neseniai čia pastatytos G. Veličkos pjesės "Minija vėl išsiliejo" vaidintojai ir svečiai. Sėdi — iš k. į d.: E. Dovydaitienė, I. Petrauskaitė, Petrauskienė, I. Verbylaitė, D. Vebeliūnaitė, V. Mitkutė, A. Dudienė, Dalia Andrašūnaitė. Stovi — iš k. į d.: sambūrio pirmininkas Vl. Gilyš, Petrauskas, G. Velička, Vienybės bendradarbis V. Bakūnas, J. Šlupnys, B. Gustas, K. Šakys, B. Duda, E. Skystimas, Alg. Glazė, Žaliūnienė, Vyt. Glazė. Paskutinėje eilėje stovi 4 iš k. į d.: V. Dovydaitis, L. Reivydas, L. Jasiukonis ir dail. A. Žalūnas. Sambūrio v-bą sudaro: Vl. Gilyš, E. Dovydaitienė ir K. Šakys. Pobūvis įvyko lietuvių namuose.

L. Briedžio nuotr.

DAIKTAI IR IDEJOS

Jonas Rūtenis

Namai pragarai — be namų negerai. Tikriausiai ši patarlė tinka mūsų laikams. Šiais gi laikais vėl iškilo lietuviškųjų kultūros namų New Yorke įsigijimo klausimas. Šį kartą sujudo jaunimas.

Kai kam šis klausimas pasenęs ir nebesvarstytinas, kitam net utopija, bet jaunimui, kaip matome, tai aktualu. Reikia tikėtis, kad šis uždavinys bus teigiamai išspręstas, nes turėti namus ten, kur daugiausia lietuvių gyvena (New Yorke) reikalas yra labai rimtas.

Kam čia rūpi Kalėdos, kai jos kasdien švenčiamos materialine prasme. Tačiau gyvendami atominį ir raketinį amžių, nerurime lengva ranka numoti ir į "šapinimo" problemą. Mat, svarbu ką perkame. Palyginimo keliu nustatykite "šapinimo" vertę — molinis puodelis su Kalėdų senelių šonuose, laikraščio prenumerata draugui, stilingai karoliai, ar knyga? Apie tai reikėtų pagalvoti, nes prie čia peršamųjų dovanų nėra nei ilgy eilių, nei kamšatės...

Šia proga nemanoma leisti į A. Škėmos veikalą VIENAS IR KITI pastatymo analizavimą ar kritiką. Tam dar bus laiko ir progos, sekant naujojo teatro darbo eigą.

Taip teigiama, nes tikima, kad Vytauto Valiuko trupė nėra proginė ar atsitiktinė. Tačiau jau ir dabar galima pasakyti, kad su VIENAS IR KITI buvo arčiausiai priartėta prie profesinio pastatymo. Tai jau didelis atpildas kolektyvui. Taip pat pasitenkinimas ir žiūrovui.

Teko pastebėti, kad žiūrovas, kuris siuo atveju yra ypač skeptiškas, ėjo namo su pasitenkinimo šypsena. Tuo pačiu jis lyg ir ryždamasis atgimstančiaja teatro idėją palaikyti bei remti.

Dabar tik klausimas, ar mums tokis teatras reikalingas? Atsakymas — teigiamas. Tai įrodė šis spektaklis. Iš to peršasi išvada, kad ne tik vienas ir kiti, bet ir visi kiti tokį Vytauto Valiuko bei jo kolektyvo žygį, (drauge ir dramaturgą) sveikina...

T. Remekis, Chicagos lietuvių veikėjas, ypač veiklu akademiku skautų tarpe, lankėsi New Yorke.

Adv. Frank J. Monchun (Mončiūnas) Conn. gubernatoriaus paskirtas apygardos teisėju Hartforde.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
 LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JONAS IR ONA
 VALAIČIAI

T H E

Arlington

385 Arlington Avenue
 Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Kamerinės muzikos koncertas Vienybėje

Vytautas Strolia, muzikas, suorganizavęs pučiamųjų instrumentų ansamblių, kuris gruodžio 10 d. atliko programą Filisterių Skautų N. Y. skyriaus kamerinės muzikos vakare. Vytautas Strolia, kaip matome iš nuotraukos, grojo fagotą. Pastebėtina, kad Strolia yra išvystęs gerą techniką ir pasirodė, kaip jautrus muzikas.

J. Tyslavos, Jr. nuotrauka

PRANEŠIMAS

Telraujamasi, kur siųsti "J. Zilevičiaus Lietuvos Muzikologijos Archyvui" skirtą muzikologinę medžiagą. Tokią medžiagą (chorų grupių, ansamblių, solistų nuotraukas; koncertų programas ir plakatus; iškarpas, gaidas, gaidų rankraščius, buvusių muzikinių organizacijų protokolų knygas ir archyvus; muziką liečiančius raštus, muzikines knygas ir visa kita, kas su muzikiniu pasauliu siejama) prašau siųsti: Lietuvos Muzikologijos Archyvas, 2345 W. 56th St., Chicago 36, Ill.

Šalia to archyvas paieško: T. Brazio "Choralo Mokykla", P. Stankevičiaus ir dr. V. Kudirkos komplektų papildymui fortepinionius veikalus; L. Eremino organizuoto Mildos choro didžiosios nuotraukos ir L. Eremino chorui sąsiuvinį "Lyra". Už visą iš anksto reiškiu padėką.

Juozas Zilevičius

Filisterių Skautų Sąjungos New Yorko skyrius gruodžio 10 d. surengė kamerinės muzikos vakarą, užsimojo populiariai idomią muzikos sritį, kuri lietuvuose beveik apšleista. Mūsų kompozitoriai, tiesa, kuria ir kamerinės muzikos veikalus, bet bloga, kad neturime savų muzikų, kurie tuos veikalus išpildytų, taip pat neturime klausytojų, kurie domėtųsi muzikos kultūra, kaip kultūringame pasaulyje yra įprasta. Filisterių Skautų Sąjungos bandymas šiuo atveju yra sveikintinas ir reikia tikėtis, kad pirmasis vakaras, įvykęs Vienybės namuose, paskatins šią grupę tokias muzikos programas suruošti dažniau.

Didžiausias iniciatorius šio kamerinės muzikos vakaro buvo Vytautas Strolia, kuris programoje dalyvavo kaip instrumentalistas ir kaip moderatorių, suteikęs paaiškinimus apie atliekamus kūrinius. Vytautas Strolia suorganizavo ir patį ansamblį iš savo kolegų, kitataučiu muzikų. Dalyvavo fleitistė ir pianistė Sarah Slocomb, obojistas Kenneth Kleist, klarnetistas Don Slocomb, valtornistas James Enterline, o mūsų Vytautas Strolia grojo fagotą. Buvo iš-

pildyti Beethoveno Kvintetas mediniams pučiamiesiems, Mendelssohno Koncertstueck klarnetui ir fagotui su pianu, Laurischkaus dvi pjesės klarnetui su pianu, Gaidelio Kvintetas ir Lefebvrė Sluita mediniams pučiamiesiems.

Nors ne visi ansamblio nariai profesionaliai muzikai, bet nelengvą vakaro programą buvo gana gerai paruošę. Geriausiai buvo sugrotas Mendelssohno Koncertstueck dalyvaujant D. Slocomb (klarnetas), Vytautas Strolia (fagotas) ir Sarah Slocomb prie piano. Idomios ir spalvingos buvo ir Laurischkaus pjesės, kurias labai gerai sugrojo klarnetistas D. Slocomb su žmona Sarah prie piano. Susirinkę svečiai pirmą kartą susipažino su klaidiečio M. Laurischkaus kūryba.

Kiek silpniau sugrotas Julio Gaidelio Kvintetas pučiamiesiems, už kurį kompozitorius Amerikoje yra laimėjęs premiją. Ansamblis, begi, pateisinas, nes veikalas palyginti modernus ir sunkus, reikalauja daugelį repeticijų jį visiškai tobulai išpildyti.

Bendrai, atrodo, kad parinkti kūriniai, įskaitant ir lietuvių veikalus, buvo idomūs juos grojantiems instrumentalistams, taip pat ir klausytojams, kurie atidžiai ir su dideliu susidomėjimu išklausė programą. Vakaru vadovavo Romas Kėzys, vienas entuziastiškiausių kamerinės muzikos mėgėjų.

D. Alytaitė su draugėmis vėliau svečius vaišino kava ir pyragaičiais. Sekė diskusijos, pokalbiai ir išpūdžių dalinimasis. Be vakaro programos, svečiai gerėjosi Vienybės namuose įrengtu muzikos kambariu, kuris, anot svečių, labai tiko kamerinės muzikos vakarui ir nuotaikai. vt

Aldona Kepalaitė, pianistė, gruodžio 15 New Yorke Kosciuszko Foundation surengtame koncerte akompanavo solistei Ruth J. Brush.

A. Kuprevičius, išžymis pianistas, gruodžio 10 d. sėkmingai koncertavo Toronto, Kanadoje.

J. Akstinas, žinomas dailininkas, gruodžio 17 d. Montrealy atidarė savo darbų parodą.

Kamerinės muzikos vakaro programos dalyviai: iš k. į d. klarnetistas D. Slocomb, fagotistas Vytautas Strolia, valtornistas James Enterline, obojistas Kenneth Kleist ir fleitistė Sarah Slocomb.

J. Tyslavos, Jr. nuotrauka

Dalis svečių kamerinės muzikos vakare Vienybės namuose gruodžio 10 d.

Vienybė, 1960 m. gruodžio 23 d.

MOTERYS

VIRŠUJE: Marija Naujokaitytė (viduryje) laimėjusi Notre Dame Highschool (Sherman Oaks, Calif) "Homecoming Queen" titulą 1960 m. Kitos princesės, kurios sudarė Naujokaitytės svitą.

KAIRĖJE: Chicagietė mok. R. Gustaitienė ir mok. P. Dundulis, neseniai įvykusiose iškilmėse Chicagoje, atidengiant paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę, ant aukuro deda Aukštesniosios Lietuvos mokyklos gėles.

Dalia Karaliūtė Los Angeles Lietuvos Namų atidarymo proga suruoštoje loterijoje laimėjo 100 dolerių.

Kelionė per Atlantą

(Tesinys)

EMILIJA MORKUVIENĖ

Mes apsistojome Metropolio viešbutyje, Via Amedeo, pačioje Romos širdyje. Patarnavimas buvo geras, visur skambėjo anglų kalba. Jautėmės, kad tikrai ilsėmės. Retkarčiais, mane apimdavo keistas jausmas, jog esu taip toli nuo namų. Man atrodė, jie čia pat, už kampo... Tai, turbūt, todėl, kad greitas skridimas sumažino pasaulį.

Italai labai jau triukšminga tauta. Susikimšimas didžiulis. Gatvėse priversta įvairiausių prekių: kryžių, brangenybių, paveikslų, suvenyrų. Miestas perpildytas mažais automobiliais, trafiką beveik nereguliuojamas, skersgatviuose nėra judėjimo šviesų, mašinos nešasi pasiutusiu greičiu, pėstieji kone kaujasi su automobiliais, norėdami pereiti gatvę, žodžiu, gaunasi visai nereikalingas ermyderis.

Mus ypatingai sužavėjo šv. Petro bazilika ir Vatikano miestas. Čia praleidome dvi dienas. Teko susilaukti šv. Tėvo palaiminimo.

Romoje daug kas yra pamatyti. Mes aplankėme Adriano kapą kitoje Tiberio pusėje. Ėjome per tiltą, kuris statytas 74 metais prieš Kristų... Ėjome per forumus, žvelgėme į didingą Kolizėjų. Nuostabių paslaptinumu atrodė Palazzo Venezia — rūmai, iš kurių balkono dar taip neseniai Mussolini sakydavo kalbas. Lančėme senas bazilikas, mąstytojo Marco Aurelijaus statulą ir daugelį didingų praeities paminklų, šnekančius į mus kadais gyva kalba.

Vieną sekmadienį teko aplankyti ponus Lozoraičius ir susitikti su jų sūnumi, taip pat su p. Girdvainiu. Lozoraičiai gy-

vena Romos pakrašty, puikioje viloje. Mums buvo pasakyta, kad didelį įspūdį šv. Tėvui padarė Amerikos lietuvių siųstos telegramos ir laiškai (sąryšy su Lietuvos pasiuntinybe).

Vienas iš neužmirštamų prisiminimų yra operos AIDA spektaklis, Ferme di Caracalla griuvėsiuose, 10,000 žiūrovų stebint.

Mes nuvykome iš Romos į gražiąją Capri salą. Čia matėme neužmirštamą grotta visame savo mėlynume. Vakarieniavome Cezario Augusto viešbuty, iš kurio terasos matosi garsiojo NEAPOLIO įlanka, apie kurią sakoma: "Pamatyk ir numirk!" Capri sala — žemės rojus. Visur egzotiškos gėlės, staigiai atsiveria vaizdai į jūrą, skaisčius dangus. Capri saloje visados pilna turistų. Daugelis Hollywoodo aktorių čia turi savo vilas.

Vakarieni Capri saloje, Cezario Augusto viešbutyje, ypatingai atmintina Feliksui ir man. Mudu išgėrėme tostą už mūsų 30 metų vedybines sukaktuves.

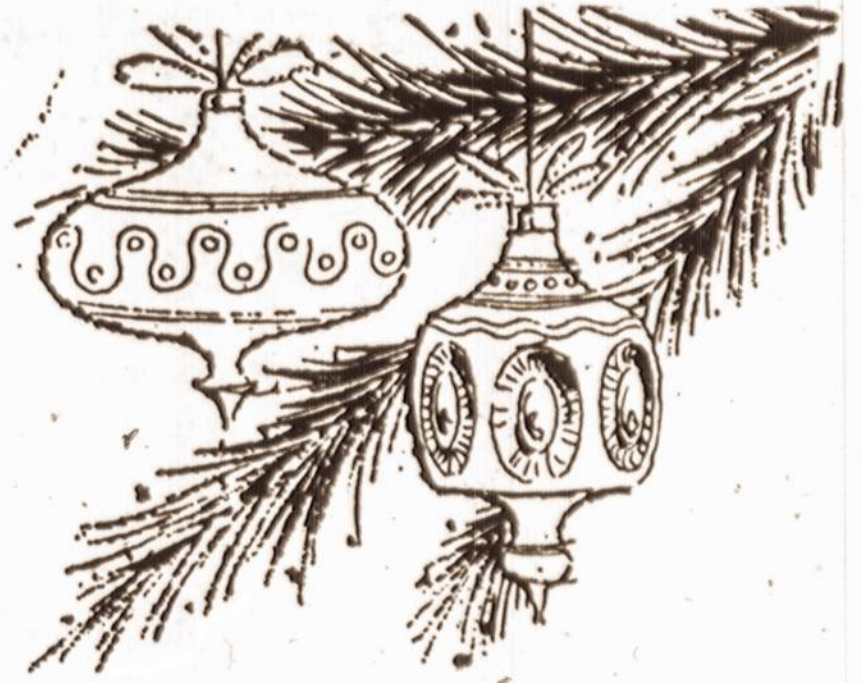
Londonė

Ir vėl griausmingu džetu 707, tuoj pat po pietų, palikome Romą. Tai buvo trumpas skridimas skaniais užkandžiais ir kokteiliais pajvairintas. Nusileidome Paryžiuje ir suradome tą pačią karščio bangą. Todėl, kuo skubiausiai susiradę lėktuvą išskridome į Londoną.

Nežiūrint įdomių egzotiškų pergyvenimų Paryžiuje ir Italijoje, Londone pasijutome ypatingai maloniai. Lyg kitame pasauly atsidūrėme. Aerodromas buvo seno, jau-

Mukelta į 16 psl.

LINKSMU KALEDU IR LAIMINGU NAUJU METU

MOTERŲ VIENYBĖ

DABARTINĖ VALDYBA

Helen Kulber, Pirmininkė
Mary Shalins, Vice-pirmininkė
Helen Andrusis, Sekretorė
Anna Petrash, IZdininkė
Jean Bredes, Finansų sekretorė

Malonių Kalėdų švenčių ir
laimingų Naujųjų 1961 Metų

Lietuvių Moterų Atstovybės
Klubas New Yorke

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

MASPETHO MOTERŲ PILIEČIŲ KLUBAS

DABARTINĖ VALDYBA

Agnes Reziz, Pirmininkė
Sue Bielskas, Vicepirm.
Helen Venis, Protokolų sekr.
Jean Bredes, Finansų sekr.
Mary Kepezinckas, IZdininkė

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METU

HELEN POVILANSKIENĖ

STASYS ir ALVYRA LIOGIAI

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Vienybė, 1960 m. gruodžio 23 d.

15

MŪSŲ GERIAUSI LINKEJIMAI
KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

JUOZAS GARŠVA

JOSEPH GARSVA, JR. JOHN A. PAULEY

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujųjų Metų

Stephen Aromiskis

423 METROPOLITAN AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1961 Metų

BALLAS FUNERAL HOME

ALBERTAS BALTRUNAS
Vedėjas

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

BANGA TELEVISION V. ZELENIS, Sav.

3423 Fulton Street, Brooklyn 8, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Rimer's French Cleaners

Expert Ladies' and Gent's Tailors
Dyeing - Pressing - Repairing
Furs repaired - Remodeled - Storage

196 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

BELCREST GROCERS

FROSTED FOODS - DAIRY
APPETIZING - BEVERAGES

211 JAMAICA AVE. BROOKLYN 7, N. Y.
TAylor 7-7117

Per Atlantą...

Atkelta iš 15 psl.

kaus stiliaus. Tiesa, multininkai kruopščiai patikrino bagažą, bet mandagiai mums palinkėjo "malonaus šventadienio."

Išėjus į lauką ir išgirdus anglų kalbą, vienu metu pasirodė, kad esame Amerikoje. Net ir žmonės gatvėse pasivaideno senais pažįstamais. Idomu, kad visi taksiai čia juodi. Labai draugiški vairuotojai. Pirmasis, pasitiravęs, ar mes pirmą kartą Londone, beveždamas mus į Strand Palace hotelį, pakeliui parodė kairias miesto įžymenybes: Big Ben laikrodį, Londono bokštą ir Buckinghamo rūmus.

Anglai yra ypatingai mandagūs, bet kiek rezervuoti. Čia turėjome įprasti prie kairių jų pročių, kaip pv. dažną arbatos gėrimą, tačiau, mes greit juos įsisavinome.

Pirmutinė vieta, kurią aplankėme, buvo Buckinghamo rūmai. Tikrai žavų išpūdį paliko spalvingos sargybos pasikeitimas, kito gatvės pusėje didinga Viktorijos statula ir pilnas oras skraidančių balandžių.

St. James parke stebėjome skoningą mažą ežerėlių, su gausybe plūduriuojančių ančių, ir oranžerijinių gėlių, derinį.

Mes susisteleme su manó anglais pušbroliais Bryan ir Joan Lambe, kurių naujame automobilyje gerokai pavažinėjome po senąjį Londoną. Vienas pokito slinko — Trafalgas Square, Whitehall, Parliament Street, Parliament Square su garstaisiais rūmais, Westminster vienuolynas, Thames Embankment, Waterloo tiltas... Aplankėme miesto centrą, kur įsikūrusios svarbiosios įstaigos ir firmos, ir kur vyrai vilki juodais rūbais ir nešiojasi skėčius net ir giedrausią dieną.

Klausimės žiaurių istorijų apie Londono bokštą, kuriame Henriko VIII žmonos neteko savo galvų.

Ir vėl keliavome siauromis Londono gatvelėmis, kur už kiekvieno kampo šnekėjo naujas istorijos puslapis.

Sunku buvo skirtis su šiuo pasakiškuoju miestu, kurį, kažkodėl, daugelis randa šaltą esant.

Bet mums jau buvo laikas grįžti namo, ir didžiulis DC — 7 lėktuvas netrukus vėl buvo viršum Atlanto.

MIRĖ MAGDALENA VENCKAITIENĖ

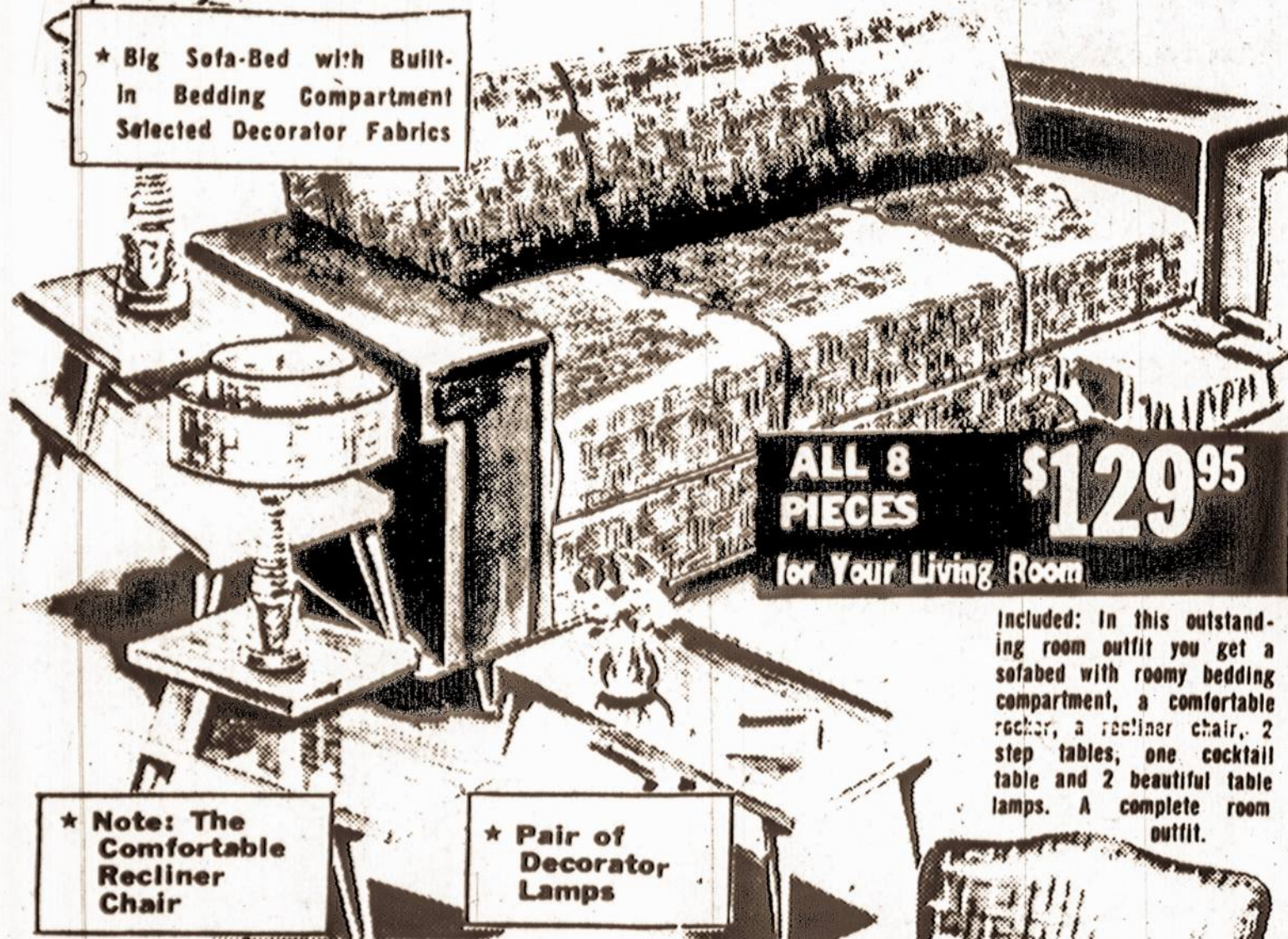
Gruodžio 4 d. Baltimorėje mirė Viktorijos Vencienės motina Magdalena Venckaitienė, 96 m. amžiaus. Palaidota gruodžio 7 d. iš šv. Petro bažnyčios į Loraine kapus, šeimos mauzoliejuje. Liko dukterė Viktorija, dr. B. K. Venciaus žmona, sūnus Antanas, inžinierius. Vellonės vyras, Antanas Venckaitis, miręs prieš 10 metų. Buvo 85 m. amžiaus. Venckaičiai buvo ilgamečiai Vlenybės skaitytojai, kadaise uoliai dalyvavę Baltimorės lietuvių bendruomenės veikime. Buvo pavyzdingi lietuviai patriotai.

Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas New Yorke reiskia padėką

Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorke Klubas nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems aukomis, darbu, bilietų platinimu, moraline parama Tarptautinės Parodos metu. Ypatingą padėką reiškiamo Konsului A. Simučui, Laisvės Komitetui, V. Sidzikauskui, Amerikos Tarybos New Yorke skyriui, Moterų Vlenybei ir jos pirminkei Elenai Kulber, Siuvėjų lokalui, Lietuvos redakcijai, V. Stroliui, Kulpavičiams, p.

Matulaitenei ir jos šokėjų grupei, vaikams dalyvavusiems parade, E. Kregždieniui, Jokūbui Stukui, I. Dilienei, P. Kazickienei, P. Lapienei, B. Paprockienei, J. Simutienei, J. Ginkams, P. Lisauskui, PLB Chicago Apygardai, dail. A. Rūkštelei, dail. A. Vijeikiui, Draugo administracijai ir redakcijai, spaudai, mus nuoširdžiai rėmusi, visuomenei atsilankiusiai, narėms sąžiningai atlikusioms savo pareigas.

SENSATIONAL DISCOUNT SALE

* Big Sofa-Bed with Built-in Bedding Compartment Selected Decorator Fabrics

ALL 8 PIECES \$129⁹⁵
for Your Living Room

Included: In this outstanding room outfit you get a sofa-bed with roomy bedding compartment, a comfortable rocker, a recliner chair, 2 step tables, one cocktail table and 2 beautiful table lamps. A complete room outfit.

* Note: The Comfortable Recliner Chair

* Pair of Decorator Lamps

Cypress Bedding & Mattress Co.

3427 FULTON ST.
BROOKLYN, N. Y.

Vienybė, 1960 m. gruodžio 23 d.

Amerikos gyventojų skaičius

JAV Komercijos Departamentas lapkričio 15 d. išleido galutiną 1960 m. gyventojų suskaičiavimo tabuliaciją ir tuo pačiu metu įteikė prez. Eisenhoweriui raportą, liečiantį kiekvienai valstybei apskaičiuotą postų skaičių Atstovų Rūmuose. Šis raportas parodo, kad devynios valstybės laimėjo ir šešiolika valstybių pralaimėjo kongresinių postų skaičius.

Šis postų paskirstymas turi istorinę reikšmę gyventojų skaičiavime. Visi pakitimai bus pradėti nuo 1962 m. rinkimų.

Pagal galutinius cenzo davinius nuo balandžio 1 d., kuri yra oficiali cenzo data, penkiasdešimtyje Amerikos valstybių ir Kolumbijos Distrikte buvo 179,323,175 žmonės. Į šį skaičių neįeina amerikiečiai, gyvenant užsieniuose. Kalifornija, sparčiai lenkianti New Yorko populiaciją, gaus 8 postus priedo prie jau turimų 38. Kalifornija yra dabar antroje vietoje po New Yorko. Skirtumas tarp šių dviejų valstybių yra truputis daugiau negu vienas milijonas: Kalifornijoje 15,717,204 ir New Yorke 16,782,304.

New Yorko valstybė praras dvi iš savo 33 postų. Tai įvyks dėl to, kad jos gyventojų skaičius populiacija nuo 1950 m. cenzo padidėjo 13,2%, kas yra mažiau negu tautinis vidurkis — 18,5%.

Daugiausia postų praras Pensilvanijos valstybė. Ji savo postų skaičių sumažins ligi 27, prarasdama tris. Šalia New Yorko valstybės Massachusetts ir Arkansas praras po du, pasilikdamos su 12 ir 4 postais kiekvienai. Dvylika valstybių praras po vieną postą. Su savo naujais postų skaičiais jos yra šios: Alabama (8), Illinois (24), Iowa (7), Kansas (5), Kentucky (7), Maine (2), Minnesota (8), Mississippi (5),

Missouri (10), Nebraska (3), North Carolina (11) ir West Virginia (5).

Devynios valstybės laimės. Šalia Kalifornijos daugiausia postų gaus Florida — 4. Ji turės 12 atstovų. Septynios valstybės laimės po vieną postą. Jos su savo naujais postų skaičiais yra: Arizona (3), Hawaii (2), Maryland (8), Michigan (19), New Jersey (15), Ohio (24) ir Texas (23).

Iš viso bus prarastas 21 postas ir laimėti 19, nes atstovų skaičius bus iš viso sumažintas nuo 437 ligi nuolatinio skaičiaus 435. Šis pastarasis buvo tik laikinai padidintas prisijungus Hawaiijs ir Aliaskai.

Pasikeitimai Atstovų Rūmuose yra svarbūs ne tik patiems Rūmams, bet ir prezidentiniams rinkimams 1964 ir 1968 m. Kiekviena valstybė turi tiek rinkiminių (elektoralinių) balsų, kiek ji turi atstovų — plus dar du senatoriai.

Gyventojų skaičiaus padidėjimo atžvilgiu didžiausią nuosimintį parodė Florida — su 78,7% padidėjimu per 10 metų. Kalifornijos 48,5% gyventojų padaugėjimas suteikė didžiausią gyventojų skaičiaus padidėjimą — 5,130,981, arba beveik penktadalį iš visos padidėjusios populiacijos, kuri sudaro 28,000,000. Tik trys valstybės ir Kolumbijos Distrikas sumažėjo gyventojų skaičiumi: Vakarų Virginija, Arkansas ir Mississippi. Kolumbijos Distrikte gyventojų sumažėjimas buvo atsvara padidėjimu Maryland ir Virginijos valstybėse, Washingtono priemiesčiuose.

Vakarai savo gyventojų skaičiaus padidėjimu buvo pirmieji. Cenzo Biuro tabelė, paskirsčiusi kraštą į keturis rajonus, parodė, kad vakarų populiacija pakilo 38,9%, pietų 16,5%, šiaurės vidurio 16,1% ir šiaurės rytų 13,2%. A. C.

LISAUSKO MAISTO KRAUTUVE

64-09 Clinton Ave. Maspeth, N. Y.

SVEIKINA VISUS KLIENTUS

P. Lisauskas
Martha Lisauskas
Jonas Jakaitis
Stasys Julevičius

Linksmų Kalėdų švenčių
ir Laimingų Naujųjų Metų

MR. & MRS. MAZEIKA

PARK FLORIST

8015 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.

Flowers of Distinction

Linksmų Kalėdų ir
laimingų Naujųjų Metų

THREE JOE'S

Service Station, Inc.

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, L. I.

RAINBOW CORNER BAR & LOUNGE

ALFRED A. CILCIUS
Savininkas

Salė susirinkimams,
vestuvėms, krikštynoms
ir kitokiems pobūviams.

Taip pat duodami
polaidotuviniai pietūs.

106-01 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, QUEENS, N. Y.

Tel. Virginia 6-9506

St. Petraitis, paveldėjęs Antano Dziko prieš 25 metus Philadelphiaje įsteigtą radijo valandą, šį mėnesį minėtos radijo programos sidabrinę sukaktį. Petraitis yra Philadelphiaje gimęs, ten augęs, bet "išėjęs į žmones" kaip pavyzdingas lietuvis patriotas. Tai iš dalies nuopelnas vėlonio Dziko, užsiauginusio sau ipėdinį.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

SILVER BELL BAKING CO.

ALBERTAS ir DALIA RADŽIŪNAI
Savininkai

36-40 STAGG STREET
Brooklyn, N. Y.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų

Hyland

WINES and LIQUORS

Store, Inc.

256 JAMAICA AVE.
BET. HENDRIX & VAN SICLEN
BROOKLYN 7, N. Y.

WE DELIVER
PHONE APplegate 7-9604
P. Ikalowych

GENUINE
Amber
GEM OF THE AGES

GINTARAS
LIETUVOS AUKSAS

Ivairiausios gintarinės
dovanos vyrams ir moterims
prieinamiausiomis
kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue
Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiamo: auto iki 31
Ave. Northern Blvd. IND
subway iki Roosevelt Av.
IRT iki 74 St. Port Bus
iki 31 Avenue.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS, Savininkas

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.

Linksmų Kalėdų švenčių ir
Laimingų Naujųjų 1961 Metų

ANTHONY LEIMON'S

BARBER SHOP

306 Union Ave.

Brooklyn, N. Y.

UZSIAUGINO VILKĄ

New Yorko priemiestyje Yonkers, mažame pustrečio kambary bute, gyvena Petras ir Vinifreda Brazaičiai, kurių vardas šiomis dienomis pasirodė pirmuose dienraščių puslapiuose.

Buvo taip. Prieš mažiau kaip metus laiko Brazaičiai kažkur nusipirko penkių savaičių vilkiuką, kurį užsiaugino kaip šunį. Bet kai vilkas buvo devynių mėnesių, Brazaitienė laukė kūdikio. Gailėdamiesi, Brazaičiai buvo priversti savo keturkojį augintinį, vardu Lonsome, atiduoti į Bronxo zoologijos sodą. Bet dabar prasidėjo vilko bėdos. Žvėris, kuris gali sudraskyti suaugusį arkli ar karvę, patekęs į zoologijos sodą, pasidarė nepaprastai kuklus — šalinosi žmonių ir net jaunos vilkės, su kuria jis norėta suporuoti. Žodžiu, pabukęs uodegą vilkas traukėsi nuo žmonių ir nuo žvėrių. Dėl to zoologijos sodo administracija buvo priversta kreiptis į Brazaičius pagalbos. Kai Brazaičiai (žiūr. nuotrauka) atvyko pas savo augintinį, žvėris staiga atgijo. Jis, kaip geras šuniukas, savo snukį slėpė Brazaitienės drabužiuose. Vilkas aiškiai džiaugėsi pamatęs savo auklėtojus.

Pasirodo, Brazaičiai savo vilką auginą drauge su šunim ir kate. Vilkas žaidavo su gyvuliais ir žmonėmis, kaip bet kuris normalus naminis gyvulys. Brazaičiai, taip pat Bronxo zoologijos kuratorius J. A. Davis mano, kad ilgai vilkas apsilpras su nauja aplinka ir gal būt, pavasarį susidraugaus su jauna vilke, kuri jam dabar peršama...

Neužmirškite atnaujinti prenumeratą 1961 r.

PETRAS IR VINIFREDA BRAZAIČIAI

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1961 METŲ

A. O. KAUNŲ MAISTO KRAUTUVĖ

52 HUDSON AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1961 METŲ

WHITE HORSE TAVERN

PRANAS BRUČAS, Savininkas

86-16 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.

Mūsų geriausi linkėjimai Kalėdų ir Naujų Metų proga

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISIŪNAI, Sav.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujųjų Metų

THAMES BAR & GRILL

Juozas Šapolas ir Jonas Vaiginis

147 Thames St.,

Brooklyn, N. Y.

Lietuviai biznierių Brooklyn, Long Islande...

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-1477

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220

Advokatas William J. Drake
Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį — ieškok
tinkamą namą savo šeimai ir sau.
Neatidėliok, bet ieškok, ir kreipkis į

AMERICAN HOME REALTY

Šiai firmai vadovauja biznyje patyręs advokatas WILLIAM J. DRAKE. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą. LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS. Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

Arlington RESTAURANT

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING.
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

REMKITE LIETUVIUS
BIZNIERIUS
NES JIE REMIA JOSŲ
LAIKRAŠTII!

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.

Stiklinis baras, viena
gražiausių užėigų

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Salės koncertams, sokiams ir kitokioms pramogoms,
SUSIRINKIMAMS - NEMOKAMAI
Laikraščių ir knygų kiškas.

KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas
280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-9672

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Sale vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ
Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti
kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

MARTHA & PETER LISAUSKAS
64-09 56th ROAD MASPETH 78, N. Y.
Telephone: TWining 4-8087

1860 ŠVENČIAME ŠIMTAMETINĮ JUBILĖJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMŲ
IŠMOKAMI DIVIDENDAI

3 3/4 % I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2 % per metus *Reguliarus metų ketvirčio dividendas*

Nuo DEPOZITO DIENOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užėikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMSI!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office:

539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
P. Resident 3-7000

Broadway Office:

135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antradienio iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation.

MASPETH LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

69-61 Grand Avenue, Maspeth, N. Y.

Sveikina tautiečius Kalėdų ir Naujų Metų proga

DABARTINĖ VALDYBA:

P. Lisauskas, Pirmininkas
V. Narkevičius, Vicepirmininkas
P. Svetka, Sekretorius
Ch. Mitchell, Izdininkas
Ad. Malkūnas, Finansų Sekretorius
J. Mockevičius, Maršalka

IDOMIAUSIAS Naujųjų 1961 Metų sutikimas
rengiamas MANHATTENO SALEJE, N. Y.

NIGHT CLUB programa, maistas, šampanas ir
padidintas CLUB 10 ORKESTRAS

Rengia LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS su prisijungusiu
LIETUVIŲ SPORTO KLUBU. Su užsakymais kreiptis į
LAC - 1332 Halsey St., Brooklyn 27, N. Y. arba telefonu
skambinti EV 2-9790.

...ir New Yorko apylinkėse

ROBERT F. NARK

Apdraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

Park Florist

Gėles pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

White Horse Tavern

BĀRAS,
RESTORANAS
IR SALĖ

DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI
PIETUS

86-16 JAMAICA AVE
Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRĀNAS BRUCAS
Savininkas

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokyliams
Patarnavimas sažiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas STagg 2-5938

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiau
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobiliui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas pataisymas.
Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūvims
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 EAST 26th ST. NEW YORK CITY MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi
stereo, fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsin-
tuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola
aparatus. 40% nuolaidos Blaupunkt vokiš-
kiems Hi-Fi.

TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radi-
jas, Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.
Penktadieniai iki 9 v. v.

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

Ip. Tvirbutas, buvęs Lietuvos valstybinio dramos teatro aktorius ir režisierius, buvo atvykęs iš Hartfordo aplankyti Zukauskus, Skėmus, Jasaitienę ir kitus senus savo draugus bei pažįstamus.

N. Jastukynaitė, žinoma dailininkė, dalyvauja metinėje The National Art Club parodoje, vykstančioje nuo gruodžio 31 d. 15 Gramercy Park, New Yorke. Paroda atdara kasdien nuo 12 iki 6 v. v.

J. Kurpikas, **J. Klimavičius**, **V. Vyšnius**, **J. Sarkauskas**, **A. Kundrotas** ir **K. Kepalas** sudaro naująją Dariaus-Girėno posto valdybą 1961 metams.

P. Lisauskas, žinomas biznierių, naujai išrinktas Maspetho Lietuvių Pileičių Klubo pirmininkas.

V. Bunkus, vietos veikėjas, po sėkmingos operacijos sveiksta ir Kalėdoms žada grįžti į namus.

D. Klinga praneša, kad jo ofise yra gautas laiškas iš Kauno - 15 Donelaičio 85 - nuo **J. Naujalo**. Laiškas, pasirašytas Petrello, Irutės, Elės ir Juozo, rašytas mamytei. Prašoma atsiimti.

Alf. A. Cilcius, apie kurio naujai išgytą uželgą praeitame Vienybės numeryje buvo rašyta, yra gimęs 1931, o ne 1913 metais, kaip klaidingai pažymėta. Tai įvyko dėl paprasto skaitmenų sukeitimo.

P. Kazlauskas gruodžio 18 d. atvyko iš Argentinos ir apsigyveno pas pusbroli **J. Kazlauską** Brooklyne. Vėliau žada atvykti jo žmona ir dukterė.

Janina Pakštienė vieton kalėdinių sveikinimų paauskavo Vasario 16 gimnazijai 10 dolerių per sielovadą **Tėvą Bernatoni**.

Ant. Raudonaitis su žmona **Marija Maspeth** neseniai minėjo savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Svečių minėjimo bankete buvo apie 300. Raudonaičiai yra ilgamečiai Vienybės skaitytojai.

Tesė Puodžiuvienė praeitą sekmadienį išskrido į Miami, Florida, pas sūnų **Antaną**. Žada išbūti iki pavasario.

Julė Baltaitienė, vietos biznieriė, praeitą pirmadienį grįžo iš Floridos.

Sofija Ormanienė, Woodhaveno biznierių **Jono Ormano** motina, 75 m. amžiaus, mirė Pittsburghe. Palaidota tautinėse kapinėse. Be sūnaus, liko trys seserys.

Julius Daugmaudis, Brooklyno biznierių, **Julius Bar** savininkas, po sėkmingos operacijos, vėl tvarko savo biznį. Ligoninėje **Daugmaudį** aplankė gimnastis **dr. A. Narvidas**, specialiai atvykęs iš Illinois.

VI. Kurkietis, mokėdamas Vienybės prenumeratą, paaukojo 5 dolerius naujų laikraščio mašinų fondui.

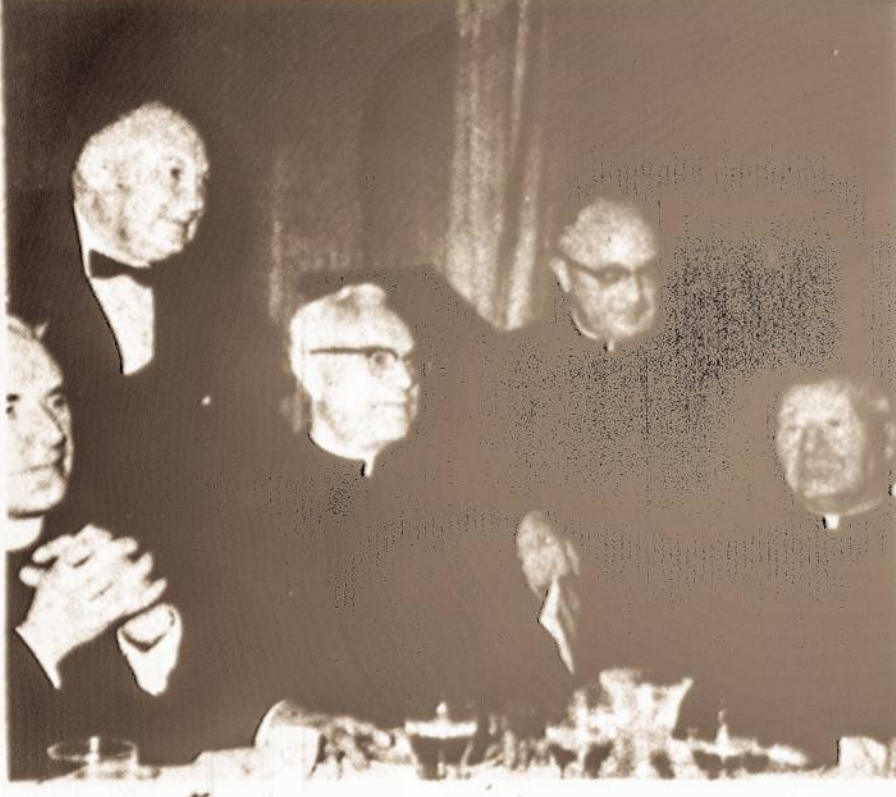
Juozas Lazauskas, ilgametis Vienybės skaitytojas, eidamas gatve sunkiai susižeidė - trūko keletas šonkaulių. Ligonis tebėra Greenpoint ligoninėje, kur jam padaryta operacija.

V. Ubarevičius, lietuvių siuvėjų lokalo delegatas, praeitame lokalo susirinkime buvo pasveikintas gimtadienio proga.

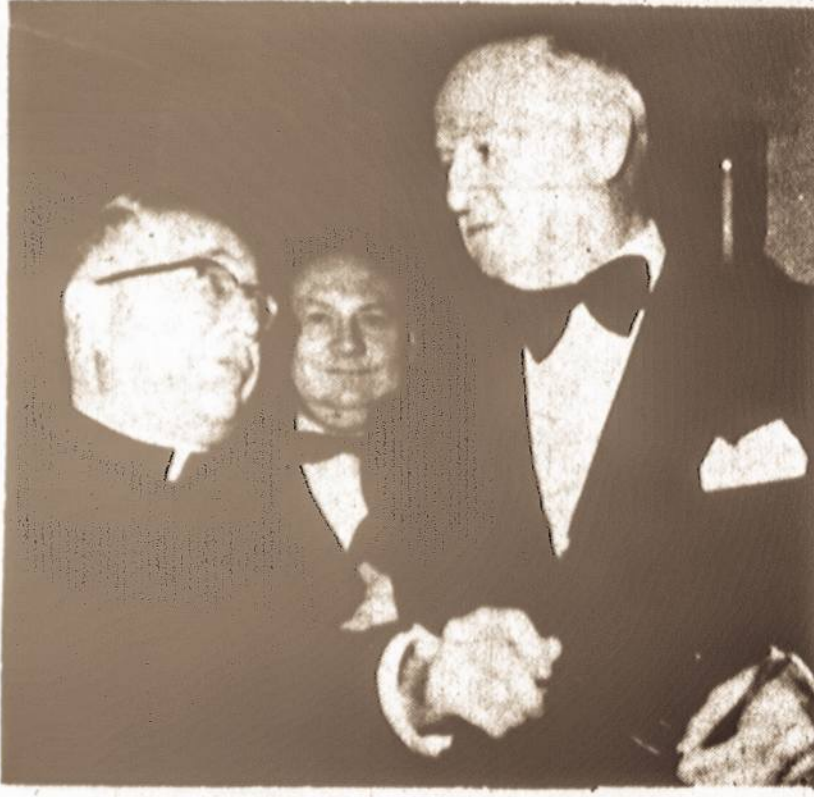

BIRUTĖ SMETONIENĖ, žinoma pianistė, praeitą savaitę atskridusi iš Clevelando dalyvauti sūnaus **Antano Smetonos** piano koncerte New Yorke, ta proga aplankiusi ir Vienybės redakciją.

J. Tyslavos, Jr. nuotrauka

Onos Valaitienės nuotraukos. Praeitą savaitę New Yorke naujai įšventinto vyskupo **Swanstromo**, didelio lietuvių tremtinių geradarių, pagerbimo bankete dalyvavę - kun. **J. Gurinskas**, **J. Valaitis**, kun. **J. Aleksišius**, kan. **dr. J. B. Končius**, kun. **J. Lekešius**. Kairėje **Balfo** pirmininkas - kan. **dr. J. B. Končius**, **Jonas Valaitis** ir **James Farley**, dalyvavę tame bankete.

Onos Valaitienės nuotraukos

Antanas Matulis, siuvėjų kontraktorius, dirbtuvės šildymo tankai sprogo, buvo lengvai sužeistas.

TRADICINIS KALĖDŲ EGLUTĖS VAKARĖLIS

Maironio Seštadieninė mokykla Brooklyne ruošia tradicinį Kalėdų eglutės vakarėlį, kuris įvyks sausio 8 d. 4 val. Meninė programa rūpinasi mokytoja **Jadvyga Matulaitienė** ir ją išpildys patys mokiniai. Siemet mokykloje 143 mokiniai. Mokyklos vedėja - **Elena Ruzgienė**. Naujajai tėvų komitetai sudaro: **Kazys Vasiliauskas**, **Vyt. Oniūnas** - vicepirmininkas, **Rima Bružinskienė** - sekretorė, **Romualdas Šidlauskas** - izd., **Rima Čerkellūnienė**, **Juozas Bružinskas** - nariai.

PASKAITA STUDENTAMS

Dr. A. Senn, neseniai išėjusios knygos "The Emergence of Modern Lithuania" autorius skaitys paskaitą New Yorke Studentų Sąjungos skyriui. Tema - Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis svetimšalio istoriko akimis. Susirinkimas įvyks Festival salėje, 40 E. 26th St., New Yorke, 1961 m. sausio 7 d. 7 v. v. Po programos, šokiai. Studentai ir višiuomenė yra kviečiami.

Judita Audėnaitė
N. Y. LSS sk. sekretorė

MIRĖ

Joana Mačiulienė, 83 m. a., mirė gruodžio 12. Palaidota gruodžio 16 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Kalvarijos kapus. Liko dukterė **Emilija**, trys sūnūs, **Kazys**, **Jonas**, **Mykolas**, ir 12 anūkių. Laidojo **S. Aromiskis**.

Veronika Zaleckienė, 84 m. a., mirė gruodžio 2 d. Palaidota gruodžio 5 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į šv. **Jono** kapus. Liko posūnis **Edv. Smetanka**. Laidojo **S. Aromiskis**.

Ant. Marcinkus, 67 m. a., mirė lapkr. 28 d. Palaidotas gruodžio 2 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į Kalvarijos kapus. Laidojo **S. Aromiskis**.

Antanas Alekna, kadaise buvęs aktyvus Vienybės bendrąs, mirė Trenton, N. J. Vėlionis buvo apie 50 metų amžiaus.

Neseniai Vienybės patalpose įvykusio kamerinės muzikos koncerto svečiai bei dalyviai. Nuotraukoje: inž. **Vyt. Gobiūzas**, koncerto programai vadovavęs **Romas Kezys** ir **Aldona Gobiūzienė**.

J. Tyslavos, Jr. nuotrauka

Kur sutiksime

Naujus Metus?

Bendra Naujų metų sutikimo balų New Yorke siemet rengia **Lietuvių Atletų Klubas** ir **Lietuvių Bendruomenės Apygardos** valdybos. **Balius** įvyks šeštadienį, gruodžio 31, **Lenox Hall**, 252 East 2nd Street, New Yorke. (Privaziavimas iš **E. Houston St.**) **Stalai** užsakomi iš anksto, skambinant **EVERGREEN 2-9790 (S. Prapuoleniui)**. **Bet** čekį **Lithuanian Athletic Club** vardu tuojau reikia pasiųsti izdininkui **A. Vakseliui** šiuo adresu: 1332 Halsey St., Brooklyn 27, N. Y.

Bilietas asmeniui 6 doleriai. **Bilietai** gaunami **J. Ginkaus** saldainių krautuvėje - 495 Grand St., Brooklyn, **J. Andriūšio** ofise - 87-09 Jamaica Avenue, Woodhavene.

Svečiai bus gausiai vaišinami. **Šokiams** gros **G. Rūtenio Club Ten** orkestras. **Balius** programoje laukti-na staigmenų. **Šalė** atidaroma 8 v. v.